

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 27 สิงหาคม - 2 กันยายน 2568

พาณิชย์เปิดแผนดันส่งออกข้าวปลายปี รักษาตลาดเดิม-ขยายตลาดใหม่สู่เป้า 7.5 ล้านตัน

กรมการค้าต่างประเทศ เดินหน้าผลักดันส่งออกข้าวช่วง 5 เดือนที่เหลือของปีนี้ หลังสารพัดปัจจัยเสี่ยง รุมเร้าหนัก โหมจัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ผู้นำเข้า เจรจายขยายตลาดหวังรักษาตลาดเดิม เพิ่มตลาดใหม่ ดันส่งออกสู่เป้าหมาย 7.5 ล้านตัน

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยถึงแผนการผลักดันการส่งออกข้าวไทยในช่วงที่เหลือของปี 68 ว่า ปีนี้ มีปัจจัยเสี่ยงมากมาย ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวไทย โดยเฉพาะจากปัจจัยภายนอก ที่ไทยไม่สามารถควบคุมได้ แต่กรมยังคงเป้าหมายการส่งออกไว้ตามเดิมที่ 7.5 ล้านตัน เนื่องจากจะเร่งเดินหน้าจัดกิจกรรมส่งเสริมและผลักดันการส่งออกในช่วง 5 เดือนที่เหลือ (ส.ค.-ธ.ค.) ของปีนี้ อย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาตลาดเดิม และขยายตลาดใหม่ให้ได้

“ยอมรับว่า ปีนี้ การส่งออกข้าวไม่ง่ายเลย เพราะมีปัจจัยเสี่ยงมากมาย ที่ไทยไม่สามารถควบคุมได้ แต่ช่วง 5 เดือนที่เหลือของปีนี้ กรมได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อผลักดันการส่งออกให้ได้ตามเป้าหมาย 7.5 ล้านตัน ส่วนกรณีที่สหรัฐฯ เก็บภาษีตอบโต้ไทย 19% ราคาข้าวไทยยังสามารถแข่งขันได้ในตลาดสหรัฐฯ โดยเฉพาะกับคู่แข่งสำคัญ อย่างเวียดนาม ที่ถูกเก็บภาษี 20% โดยช่วง 7 เดือนปีนี้ ไทยส่งออกข้าวไปสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึง 4.26% ปริมาณ 490,000 ตัน คาดว่า ทั้งปีนี้ น่าจะได้ใกล้เคียงปีก่อนที่ราวๆ 800,000 ตัน โดยส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิไทย 600,000 ตัน”

7 เดือนแรกส่งออกข้าว 4.3 ล้านตัน

สำหรับการส่งออกข้าวช่วง 7 เดือน (ม.ค.-ก.ค.) ปี 68 มีปริมาณ 4.30 ล้านตัน มูลค่า 86,413 ล้านบาท หรือ 2,592 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณ และมูลค่า ลดลง 25.09% และ 35.35% ตามลำดับ จากช่วงเดียวกันของปี 67 ที่ส่งออกได้ 5.74 ล้านตัน มูลค่า 133,663 ล้านบาท หรือ 3,739 ล้านเหรียญฯ สำหรับข้าวที่ส่งออกมากที่สุด คือ ข้าวขาว 2.04 ล้านตัน ลดลง 44.72% ตามด้วย ข้าวหอมมะลิไทย 1.01 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.60%, ข้าวเหนียว 690,000 ตัน เพิ่มขึ้น 21.05%, ข้าวหอมไทย 310,000 ตัน ลดลง 16.22%, ข้าวเหนียว 190,000 ตัน เพิ่มขึ้น 11.76% และข้าวกล้อง 60,000 ตัน เพิ่ม 500%

“แม้ปริมาณส่งออกลดลง แต่ไทยยังส่งออกข้าวไปตะวันออกกลางและยุโรปได้เพิ่มขึ้น ตลาดส่งออกสำคัญ ยังคงเป็นอิรัก โดยไทยส่งออกข้าวไปอิรักมากเป็นอันดับ 1 ที่ 630,000 ตัน คิดเป็น 14.65% ของปริมาณส่งออกข้าวไทยทั้งหมด เท่ากับช่วงเดียวกันของปีก่อน รองลงมา คือ สหรัฐฯ 490,000 ตัน เพิ่มขึ้น 4.26%, แอฟริกาใต้ 410,000 ตัน เพิ่มขึ้น 2.50%, จีน 410,000 ตัน เพิ่มขึ้น 127.78% และเซเนกัล 190,000 ตัน ลดลง 13.64%”

นางอารดา กล่าวต่อถึงสาเหตุที่การส่งออกลดลงว่า มาจากผลผลิตข้าวโลกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมากถึง 17 ล้านตัน มาอยู่ที่ 541 ล้านตัน ขณะที่ อินเดีย ผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก กลับมาส่งออกตามปกติ และมีผลผลิตกว่า 150 ล้านตัน อีกทั้งยังมีสต็อกในประเทศมากถึง 56 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 15% ส่งผลให้สามารถ

แข่งขันด้านราคาในตลาดโลกได้เป็นอย่างดี และยังเตรียมระบายสต็อกข้าวกว่า 20 ล้านตันในเร็วๆ นี้ ซึ่งมีผลทำให้ราคาข้าวไทย และปากีสถานลดลงอย่างมาก เพราะส่งออกข้าวชนิดเดียวกัน

ประกอบกับ ผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของโลก อย่างอินโดนีเซีย ซะลอนาเข้า เนื่องจากปีก่อน ได้นำเข้าจำนวนมาก และรัฐบาลฟิลิปปินส์ ประกาศระงับการนำเข้าชั่วคราว 2 เดือนจนถึงวันที่ 30 ต.ค.68 เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวในประเทศ ซึ่งเป็นแรงกดดันต่อราคาข้าวในตลาดโลก อีกทั้งข้าวไทยยังมีความหลากหลายของพันธุ์ข้าวที่ตรงกับความต้องการของตลาดน้อยกว่าคู่แข่งอย่างเวียดนาม ที่มีข้าวขาวพื้นนุ่มส่งออกในราคาที่แข่งขันได้ และค่าเงินบาทแข็งค่ามาก ทำให้รายได้จากการส่งออกลดลง

เปิดแผนดันส่งออกข้าวช่วงปลายปี

อย่างไรก็ตาม เพื่อผลักดันการส่งออกข้าวไทยให้ได้ตามเป้าหมายที่ 7.5 ล้านตันในปีนี้ กรมการค้าต่างประเทศ ได้เตรียมแผนส่งเสริมการตลาดในช่วงปลายปี เพื่อกระตุ้นคำสั่งซื้อรองรับผลผลิตข้าวในประเทศ และยกระดับรายได้ของเกษตรกรไว้แล้ว ตามข้อสั่งการของนายจุฑา บุรุษพัฒน์ รมว.พาณิชย์ โดยนางอารดา กล่าวว่า แผนส่งเสริมการตลาดดังกล่าว ได้แก่ 1.การเจรจาขยายตลาดและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้า โดยจะเร่งเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) กับรัฐบาลจีนในส่วนที่เหลืออีก 280,000 ตัน จากสัญญาทั้งหมด 1 ล้านตัน ซึ่งในเร็วๆ นี้ ตนเตรียมเดินทางไปจีนเพื่อเจรจากับคอปโก รัฐวิสาหกิจของจีนที่นำเข้าข้าวไว้แล้ว อีกทั้งจะหารือกับเอกอัครราชทูตจีนประจำประเทศไทย ให้ช่วยผลักดันเรื่องนี้ด้วย รวมทั้งจะเดินทางขยายตลาดข้าวขาว และข้าวเหนียวไปยังตลาดที่มีความต้องการและมีศักยภาพ เช่น ซาอุดีอาระเบีย อิรัก

นอกจากนี้ จะจัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปญี่ปุ่น เพื่อเจรจาขยายตลาดและรักษาปริมาณการส่งออกข้าวไปญี่ปุ่นที่ปีละประมาณ 300,000 ไร่ให้ได้ และต้อนรับคณะผู้นำเข้าข้าวไทยจากฮ่องกง ที่จะเดินทางเยือนไทยในช่วงเดือนพ.ย.นี้ เพื่อให้คงนำเข้าข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง 2.การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้านานาชาติ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสและขยายช่องทางตลาดของข้าวไทยไปสู่ตลาดต่างประเทศให้เพิ่มขึ้น ได้แก่ งาน Fine Food Australia ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย วันที่ 8-11 ก.ย.68, งาน China-ASEAN EXPO ณ เมืองหนานหนิง ประเทศจีน วันที่ 17-21 ก.ย.68, งาน ANUGA ณ เมืองโคโลญจน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี วันที่ 4-8 ต.ค.68, งาน Foodex Saudi ณ ซาอุดีอาระเบีย วันที่ 3-6 พ.ย.68, งาน China International Import Expo ณ นครเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน วันที่ 5-10 พ.ย.68

3.การจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ Thailand Rice Convention สัญจรในลักษณะการจัดสัมมนา ให้ความรู้เกษตรกร วันที่ 28-30 ส.ค.68 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอุตสาหกรรมข้าว ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด เพื่อให้ปรับตัวให้ทันภาวะการแข่งขันในตลาดโลก และพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งจะช่วยให้ไทยสามารถส่งออกและขยายตลาดข้าวได้เพิ่มขึ้น คงสถานะความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมข้าวและครัวอาหารของโลก

“จากแผนผลักดันการส่งออกทั้งหมดนี้ น่าจะทำให้การส่งออกข้าวไทยทั้งปี 68 เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ที่ 7.5 ล้านตันได้ ส่วนการส่งออกมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ของไทยในปีนี้ก็คาดว่าจะได้ตามเป้าหมายที่ 7.5 ล้านตันเช่นกัน เพราะกรมได้เร่งหาตลาดส่งออกใหม่ๆ ที่มีศักยภาพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ช่วง 7 เดือนแรกปีนี้ ส่งออกได้แล้วถึง 5.62 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 35.75% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 67 ที่ส่งออกได้เพียง 4.14 ล้านตัน”

ที่มา ไทยรัฐออนไลน์

คต. จัดทัพประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงาน Fine Food Australia 2025 หวังเติบโตในตลาด ศักยภาพและตลาดสุขภาพออสเตรเลีย

กรมการค้าต่างประเทศเตรียมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้าระดับนานาชาติ Fine Food Australia 2025 ระหว่างวันที่ 8-11 กันยายน 2568 ณ นครซิดนีย์ ออสเตรเลีย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นข้าวคุณภาพของไทย อาทิ ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวหอมไทย ในตลาดไฮเอนด์ออสเตรเลีย พร้อมนำข้าวสี อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวกล้องอีกหลายชนิด ส่งเสริมในตลาดสุขภาพที่มีแนวโน้มโตต่อเนื่องทุกปี

นางอารดา เพ็ชรทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมฯ กำหนดจัดทีมเดินทางไปจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม Fine Food Australia 2025 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 8-11 กันยายน 2568 ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย โดยงานดังกล่าวเป็นงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคโอเชียเนีย จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปีนี้เป็นการจัดงานครั้งที่ 41 ในปีที่ผ่านมา มีผู้ประกอบการจากออสเตรเลียและประเทศต่างๆ จากทั่วโลกเข้าร่วมจัดแสดงสินค้ากว่า 900 ราย มีผู้สนใจจากภาคธุรกิจ ผู้นำเข้า ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ตัวแทนจำหน่าย และผู้ประกอบการร้านอาหารกว่า 50,000 คนสนใจเข้าเยี่ยมชมงาน

การเข้าร่วมงานในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ในการสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสินค้าข้าวไทยในตลาดมูลค่าสูง (High Value Market) และสร้างความหลากหลายในการบริโภคข้าว โดยกรมฯ จะจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวหอมมะลิไทยในฐานะสินค้าคุณภาพระดับโลกที่มีความโดดเด่นด้านรสชาติ ความนุ่ม และความหอมอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และประชาสัมพันธ์เครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้น นอกจากนี้ ได้เตรียมนำข้าวคุณภาพชนิดอื่นๆ อาทิ ข้าวหอมไทย ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวกล้อง ข้าว กข43 ประชาสัมพันธ์ภายในงาน Fine Food Australia 2025 เพื่อสร้างทางเลือกที่หลากหลายและกระตุ้นการบริโภคข้าวคุณภาพในตลาดคนรักสุขภาพออสเตรเลีย

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เผยเพิ่มเติมว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ออสเตรเลียนำเข้าข้าวจากต่างประเทศปีละประมาณ 250,000 ตัน โดยข้าวไทยครองอันดับ 1 ในตลาดออสเตรเลียอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วนกว่า 30-35% ของปริมาณข้าวที่ออสเตรเลียนำเข้าทั้งหมด ผู้บริโภคออสเตรเลียส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนชนชั้นกลางและกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง นิยมบริโภคข้าวพรีเมียมและข้าวคุณภาพพิเศษซึ่งเป็นข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ การบริโภคข้าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าภายในปี 2574 อัตราการบริโภคข้าวจะสูงขึ้นถึง 21 กิโลกรัมต่อคนต่อปี จากอัตราเฉลี่ยปัจจุบันที่ประมาณ 19 กิโลกรัมต่อคนต่อปี อันเป็นผลมาจากการเติบโตของประชากรออสเตรเลียเชื้อสายเอเชีย อาทิ จีน อินเดีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ที่มีสัดส่วนกว่า 17% ของประชากรออสเตรเลียทั้งหมดประกอบกับนโยบายย้ายถิ่นฐานของออสเตรเลียที่สามารถดึงดูดผู้อพยพได้ไม่ต่ำกว่า 2 แสนคน

นอกจากออสเตรเลียจะเป็นตลาดศักยภาพที่มีกำลังซื้อสูงและมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องแล้ว ปัจจุบันผู้บริโภคออสเตรเลียจำนวนมากยังหันมาสนใจด้านสุขภาพและเลือกรับประทานข้าวที่มีสารอาหารสูงมากขึ้น การเข้าร่วมงาน Fine Food Australia 2025 ในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสสำคัญในการประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นคุณภาพมาตรฐานข้าวไทยและเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น และเป็นโอกาสอันดีที่จะได้นำเสนอข้าวชนิดอื่นๆ ที่ตรงกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน ซึ่งคาดว่าจะสามารถกระตุ้นให้เกิดความต้องการบริโภคข้าวไทยเพิ่มขึ้นและเพิ่มโอกาสในการส่งออกข้าวสีของไทยไปยังตลาดออสเตรเลีย

ที่มา Thailandplus

“พาณิชย์”จัดงาน TRC 2025 สัญจร จ.นครพนม ติวเข้มเรื่องข้าว เพิ่มโอกาสค้าขาย

กรมการค้าต่างประเทศ จัดงาน Thailand Rice Convention 2025 สัญจร ที่ จ.นครพนม นำความรู้ ความรู้เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมข้าว ได้รับรู้สถานการณ์ ข้าวโลก การปรับตัว พฤติกรรมผู้บริโภคข้าว การพัฒนาข้าวไทย กฎ ระเบียบ และมาตรฐานส่งออก พร้อมพา ดูงานการผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูป หวังช่วยจุดประกายและสร้างแรงบันดาลใจการผลิตข้าวคุณภาพดีและแปรรูปข้าว

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมได้กำหนดจัดงาน Thailand Rice Convention 2025 สัญจร หรือ TRC 2025 สัญจร ณ จังหวัดนครพนม ระหว่างวันที่ 29-30 ส.ค. 2568 ภายใต้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วยการสัมมนาสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของแนวโน้มสถานการณ์ตลาดข้าวโลกและทิศทางการปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมข้าวไทย พฤติกรรมและความนิยมการบริโภคข้าวในต่างประเทศ นโยบายการพัฒนาสินค้าข้าวไทย กฎ ระเบียบและมาตรฐานสำคัญในการส่งออกข้าว โดยวิทยากรผู้มีความรู้และมากประสบการณ์ในแวดวงอุตสาหกรรมข้าว ให้แก่เกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมข้าวทั้งในจังหวัดนครพนมและพื้นที่ใกล้เคียงกว่า 200 ราย

ทั้งนี้ ภายในงาน ยังได้จัดนิทรรศการแสดงยุทธศาสตร์พัฒนาข้าวไทย กระบวนการขั้นตอนการส่งออกข้าวไทยไปต่างประเทศ มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยเพื่อการส่งออกต่างประเทศ และมาตรฐานข้าวอินทรีย์ให้แก่ผู้สนใจ และยังมีกิจกรรมพาเกษตรกรและผู้สนใจลงพื้นที่ศึกษาดูงานการผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูปข้าวของกลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์จากการพัฒนาตนเองตั้งแต่การเป็นผู้ปลูกข้าวอินทรีย์คุณภาพดี คัดค้น พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากข้าวอินทรีย์ สร้างมูลค่าเพิ่ม จนสามารถสร้างรายได้ให้แก่วิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมได้รับความรู้และแรงบันดาลใจในการพัฒนาปรับปรุงการผลิตข้าวของตนเองและยกระดับการแปรรูปข้าว มุ่งสู่การส่งเสริมสินค้าข้าวไทยบนพื้นฐานของการช่วยเหลือถ่ายทอดองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน ตามนโยบาย “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยช่วยไทย” ของกระทรวงพาณิชย์

“กรมตั้งเป้าการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ จะส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอุตสาหกรรมข้าว ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาปรับปรุงการผลิตข้าวให้ดีขึ้นได้ ภายใต้บริบทของตนเองได้ พัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งจะช่วยให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมข้าวไทยตระหนักถึงความสำคัญของการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันในตลาดโลกและความพลวัตของผู้บริโภค ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถส่งออกและขยายตลาดข้าวได้เพิ่มขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ข้าวไทยและรายได้ของเกษตรกร คงสถานะความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมข้าวและครัวอาหารของโลกได้ต่อไป”นางอารดากล่าว

สำหรับการจัด TRC 2025 สัญจร ณ จังหวัดนครพนม เป็นการจัดขึ้นครั้งที่ 6 สานต่อกิจกรรม TRC สัญจร ที่จัดขึ้นในปี 2566 และ 2567 ณ จังหวัดเชียงราย สุพรรณบุรี อุบลราชธานี นครศรีธรรมราช และร้อยเอ็ด ซึ่งที่ผ่านมา ได้รับการตอบรับจากเกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกพื้นที่เป็นอย่างดี

ขณะเดียวกัน ยังเป็นการต่อยอดความสำเร็จของการจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ (Thailand Rice Convention 2025) เมื่อวันที่ 25 พ.ค.2568 ที่ผ่านมา ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างโอกาสในการเจรจาซื้อขายส่งออกข้าวไทยมูลค่ากว่า 6,600 ล้านบาทแล้ว ยังเป็นเวทีฉายภาพทิศทางและแนวโน้มการปรับตัวของอุตสาหกรรม

ข้าวภายใต้ความผันผวนของสถานการณ์ตลาดข้าวโลก ความคาดหวังและพฤติกรรมของผู้บริโภคข้าวในปัจจุบัน และ
แนวทางการพัฒนาสินค้าข้าวไทยให้สอดคล้องกันทั้งระบบและแข่งขันในตลาดโลกได้ในระยะยาว
ที่มา Commerce News Agency (CNA)

xx

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวเวียดนามอ่อนตัวลงจากสัปดาห์ก่อน
ท่ามกลางภาวะอุปทานตึงตัว โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอราคาอยู่ที่ 389 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลง
จากระดับ 399 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ด้านสมาคมอาหารเวียดนามรายงานว่า เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2568 ราคาข้าวหอมพันธุ์ DT8 5% ใน
ปัจจุบันอยู่ที่ 455-460 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ 545-549 เหรียญสหรัฐต่อดัน ส่วนราคา
ข้าวหัก 100% อยู่ที่ 333-337 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ผู้ค้าข้าวในนครโฮจิมินห์ชี้ว่า อุปทานข้าวมีจำกัด แต่
ความต้องการยังคงทรงตัว ก่อนที่ฟิลิปปินส์จะเริ่มระงับการนำเข้าข้าวเป็นระยะเวลา 60 วัน

สมาคมอาหารเวียดนามย้ำว่า การตัดสินใจของรัฐบาลฟิลิปปินส์ที่จะระงับการนำเข้าข้าวตั้งแต่วันที่ 1
กันยายน 2568 เป็นอำนาจของรัฐบาลฟิลิปปินส์โดยสมบูรณ์ พร้อมเรียกร้องให้ผู้ส่งออกดำเนินมาตรการเชิงรุกเพื่อ
สร้างความยั่งยืนในการส่งออก

สมาคมอาหารเวียดนาม ((the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 1 กันยายน
2568 ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ราคาข้าวหอมพันธุ์ DT8 5% อยู่ที่ 455-460 เหรียญ
สหรัฐต่อดัน และข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ 545-549 เหรียญสหรัฐต่อดัน ส่วนราคาข้าวหัก 100% อยู่ที่ 333-337
เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 399 เหรียญสหรัฐต่อดัน ข้าวขาว 25%
(25% broken rice) ราคาทรงตัวที่ 368 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่
339 เหรียญสหรัฐต่อดัน

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนกรกฎาคม 2568 เวียดนาม
ส่งออกข้าวจำนวน 790,449 ตัน มูลค่าประมาณ 381.861 ล้านดอลลาร์ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 5.29% แต่มูลค่า
ลดลง 15.44% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (กรกฎาคม 2567) ที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 750,744 ตัน
มูลค่าประมาณ 451.572 ล้านดอลลาร์ แต่เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายน 2568 ที่ผ่านมา ปริมาณเพิ่มขึ้น
52.07% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 39.48% ที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 519,784 ตัน มูลค่าประมาณ 273.7736 ล้านดอลลาร์

ตลาดส่งออกที่สำคัญในเดือนกรกฎาคม 2568 มีดังนี้

- 1.ฟิลิปปินส์จำนวน 332,434 ตัน มูลค่า 156.236 ล้านดอลลาร์
- 2.กาน่าจำนวน 108,951 ตัน มูลค่า 59.241 ล้านดอลลาร์
- 3.ไอวอรีโคสต์จำนวน 101,102 ตัน มูลค่า 42.801 ล้านดอลลาร์
- 4.มาเลเซียจำนวน 67,995 ตัน มูลค่า 29.312 ล้านดอลลาร์
- 5.จีนจำนวน 49,627 ตัน มูลค่า 24.912 ล้านดอลลาร์

- 6.เซเนกัลจำนวน 37,550 ตัน มูลค่า 11.368 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 7.โมซัมบิกจำนวน 8,601 ตัน มูลค่า 4.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 8.สิงคโปร์จำนวน 8,416 ตัน มูลค่า 5.167 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 9.สหรัฐอเมริกาจำนวน 6,683 ตัน มูลค่า 4.253 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 10.ฮ่องกงจำนวน 6,228 ตัน มูลค่า 3.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ (เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2568) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 5,509,582 ตัน มูลค่าประมาณ 2,826.691 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 3.87% แต่มูลค่าลดลง 15.38% เมื่อเทียบกับเมื่อเทียบกับจำนวน 5,304,085 ตัน มูลค่าประมาณ 3,340.469 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาตามลำดับ

ตลาดส่งออกที่สำคัญในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ (เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2568) มีดังนี้

- 1.ฟิลิปปินส์จำนวน 2,439,033 ตัน มูลค่า 1,198.775 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 5.6% จากปีที่แล้ว)
- 2.ไต้หวันจำนวน 648,755 ตัน มูลค่า 302.617 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 148.2% จากปีที่แล้ว)
- 3.กาน่าจำนวน 586,566 ตัน มูลค่า 330.076 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 77.5% จากปีที่แล้ว)
- 4.จีนจำนวน 496,721 ตัน มูลค่า 251.412 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 122.3% จากปีที่แล้ว)
- 5.มาเลเซียจำนวน 294,406 ตัน มูลค่า 143.382 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 44.5% จากปีที่แล้ว)
- 6.เซเนกัลจำนวน 120,598 ตัน มูลค่า 37.522 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 8,093% จากปีที่แล้ว)
- 7.บังคลาเทศจำนวน 104,808 ตัน มูลค่า 49.807 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 31.28% จากปีที่แล้ว)
- 7.สิงคโปร์จำนวน 93,436 ตัน มูลค่า 54.663 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 10.6% จากปีที่แล้ว)
- 9.โมซัมบิกจำนวน 54,287 ตัน มูลค่า 31.421 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 8.5% จากปีที่แล้ว)
- 10.สหรัฐอเมริกาจำนวน 37,986 ตัน มูลค่า 24.752 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 11.2% จากปีที่แล้ว)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์ รายงานโดยอ้างสำนักข่าว VnEconomy ว่าการเพาะปลูกพืชคิดเป็นประมาณ 80% ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดในภาคเกษตรกรรมของเวียดนาม ซึ่งเวียดนามกำลังพยายามที่จะกลายเป็นศูนย์กลางในการสร้างเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนมากขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า การลดการปล่อยมลพิษจากการปลูกข้าว การใช้ปุ๋ย และขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว ไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการรักษาการเข้าถึงตลาดต่างประเทศที่มีความต้องการการรับรองความยั่งยืนและการติดตามปริมาณคาร์บอนเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

การปลูกข้าวเป็นกิจกรรมที่ปล่อยมลพิษมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมา โดยตลอดผู้เชี่ยวชาญระบุว่า หากภาคการเกษตรไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการเพาะปลูก การส่งออกสินค้าเกษตรของเวียดนามอาจเผชิญกับอุปสรรคทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้นในตลาดต่างประเทศที่มีข้อกำหนดที่เข้มงวดมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการลดการปล่อยมลพิษ การรับรองความยั่งยืน และตรวจสอบแหล่งกำเนิดคาร์บอน ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า เวียดนามมีศักยภาพอย่างมากในการลดการปล่อยพิษในการผลิตพืชผ่านเทคนิคที่เรียบง่ายและมีต้นทุนต่ำ ซึ่งสามารถขยายขนาดได้อย่างรวดเร็วจากครัวเรือนในแต่ละครัวเรือนไปจนถึงระดับประเทศการเปลี่ยนจากวิธีการทำฟาร์มแบบดั้งเดิมไปสู่การผลิตที่ได้รับการรับรองให้มีการปล่อยมลพิษต่ำ ถือเป็นโอกาสสำคัญในการเพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของเวียดนาม

นาย Le Quoc Doanh อธิบดีกรมการเกษตรและสหกรณ์ (ปัจจุบันคือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) กล่าวว่า เวียดนามมีรากฐานทางเทคนิคและระบบสนับสนุนระดับมืออาชีพในการเปิดตัวโมเดลการปล่อยมลพิษต่ำทั่วประเทศ อีกทั้งเวียดนามมีสถาบันวิจัย โรงเรียนฝึกอบรม และเครือข่ายขยายพันธุ์ครอบคลุมทุกภูมิภาคทางนิเวศวิทยา ในขณะที่พิธีสารทางเทคนิคสำหรับพืชหลักส่วนใหญ่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ซึ่งการสื่อสารและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อเกษตรกรเชื่อมั่นในประโยชน์ของรูปแบบที่ยั่งยืน การนำไปใช้จะราบรื่นมากขึ้น และการลดการปล่อยมลพิษควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นแนวทางในการเพิ่มมูลค่าและขยายตลาด

นาย Cao Duc Phat อธิบดีกรมการเกษตรระบุว่า นโยบายต่างๆ จะประสบความสำเร็จได้ต่อเมื่อสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งเท่านั้น เนื่องจากการทำฟาร์มแบบปล่อยมลพิษต่ำมักต้องมีการลงทุนที่สูงกว่าและระยะเวลาคืนทุนที่ยาวนานกว่า จึงจำเป็นต้องมีกลไกสนับสนุน เช่น สินเชื่อพิเศษหรือเงินอุดหนุนปัจจัยการผลิต ซึ่งการผลิตที่ปล่อยมลพิษต่ำจะต้องเป็นทางออกในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ไม่ใช่เป็นภาระ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำลังวางแผนพัฒนาพืชปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำสำหรับปี 2568–2578 โดยมีเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรอย่างน้อย 10% และลดก๊าซมีเทน 30% เมื่อเทียบกับปี 2563 แผนดังกล่าวคาดการณ์พื้นที่การผลิตที่มีการปล่อยมลพิษต่ำที่สามารถจำลองได้อย่างน้อย 15 แห่ง และแนวทางดำเนินการทางเทคนิค 5 แบบสำหรับพืชผลหลัก ได้แก่ ข้าว อ้อย กาแฟ มันสำปะหลัง และกล้วย

นาย Mai Van Trinh ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมการเกษตรกล่าวว่า ระบบตรวจสอบการปล่อยมลพิษจะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการวัด การรายงาน และการตรวจยืนยัน (Measuring Reporting and Verifying: MRV) โดยเฉพาะในขณะที่เวียดนามเตรียมที่จะเข้าร่วมในตลาดคาร์บอนระดับโลก

นาย Hoang Trung รองอธิบดีกรมการเกษตรและสหกรณ์กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุดคือการสร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงที่ตรงตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดทั้งในและต่างประเทศ การปล่อยมลพิษต่ำที่ได้รับการรับรองจะช่วยส่งเสริมชื่อเสียงของสินค้าเกษตรของเวียดนาม ในขณะที่ขั้นตอน MRV ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลจะช่วยให้แน่ใจว่าเครดิตคาร์บอนได้รับการยอมรับทั่วโลก คาดการณ์ว่า โครงการดังกล่าวจะช่วยวางรากฐานสำหรับระบบนิเวศเกษตรที่มีการปล่อยมลพิษต่ำ โดยรัฐจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย ภาคธุรกิจจะลงทุนด้านเทคโนโลยี เกษตรกรจะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนผ่าน และมีพันธมิตรระหว่างประเทศให้การสนับสนุน

ทั้งนี้ การที่เวียดนามมุ่งสู่การเกษตรแบบปล่อยมลพิษต่ำเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนและการส่งออกเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกและช่วยยกระดับคุณภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวที่มีมูลค่าเพิ่ม และสร้างเกษตรกรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของข้าวเวียดนามในตลาดโลก

ปัจจุบันเวียดนามได้บรรลุข้อตกลงเขตการค้าเสรีระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งข้อตกลงการค้าเสรีจะทำให้ภาคการเกษตรเติบโตอย่างรวดเร็ว คือ ข้อตกลงการค้าเสรีเวียดนามกับสหภาพยุโรป (EU-Vietnam Free Trade Agreement: EVFTA) และ ข้อตกลงความครอบคลุมและความก้าวหน้าเพื่อหุ้นส่วนทางการค้าภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership: CPTPP) ซึ่งปัจจุบันมีผลบังคับใช้แล้ว และทำให้เวียดนามมีโอกาสในการส่งออกมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตรจำพวกอาหารทะเล ผัก และผลไม้ประเภทต่างๆ

การส่งเสริมการส่งออกข้าวช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และการพัฒนาคุณภาพข้าวและการสร้างแบรนด์ข้าวเวียดนามที่มีความเชื่อถือในตลาดโลกจะช่วยยกระดับชื่อเสียงของข้าวเวียดนาม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเวียดนามจะมุ่งพัฒนาระบบการเกษตรที่ยั่งยืนและลดการปล่อยมลพิษได้ตามมาตรฐานของตลาดต่างประเทศ เวียดนามยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การจัดการกับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดโลก การรับมือกับปัญหาผลผลิต ที่อาจต่ำกว่าความต้องการในบางช่วง หรือการจัดการกับการแข่งขันจากประเทศผู้ผลิตข้าวอื่น ๆ การมีนโยบายที่เหมาะสมและการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการส่งออกข้าวให้ประสบความสำเร็จในระยะยาว

ที่มา Oryza.com สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

กัมพูชา

สำนักข่าว Khmer Times รายงานเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 ว่า ราคาข้าวเปลือกในประเทศตกต่ำอย่างหนักเหลือประมาณ 4.70 บาทต่อกิโลกรัม ขณะต้นทุนค่าปุ๋ย-ยาฆ่าแมลง-ค่าสูบน้ำสูงขึ้น ชาวนาจำนวนมากประสบปัญหาขาดทุน โดยเฉพาะคนที่ต้องเช่าที่ดินทำนา รายได้ไม่พอจ่ายหนี้สิน ต้องหาทางออกด้วยการกลับเข้ามาทำงานทำในประเทศไทย

สำนักข่าว Khmer Times รายงานว่า ด้วยราคาข้าวเปลือกที่ต่ำกว่า 600 เรียล (4.80 บาท) ต่อกิโลกรัม เกษตรกรที่เช่าที่ดินทำกินกำลังเผชิญกับการขาดทุนอย่างหนักถึง 500,000-1,000,000 เรียลต่อเฮกตาร์ (640-1,280 บาทต่อไร่) เกษตรกรจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวกำลังพิจารณาเดินทางกลับประเทศไทยเพื่อหางานทำและสร้างความมั่นคงด้านรายได้

เกษตรกรในจังหวัดกำปงธมและบันทายมีชัย ให้สัมภาษณ์ Khmer Times ว่า ข้าวตามฤดูกาลปกติให้ผลผลิต 5-8 ตันต่อเฮกตาร์ (800 -1,280 กก.ต่อไร่) ขณะที่ชาวนาปรังให้ผลผลิตข้าวคุณภาพสูงกว่า แต่ให้ผลผลิตเพียง 2-3 ตันต่อเฮกตาร์ (320-480 กก.ต่อไร่)

อย่างไรก็ตาม ชาวนาปรังมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้กำไรไม่มีความแน่นอนขึ้นอยู่กับความผันผวนของตลาดอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรที่เช่าที่ดินทำกินต้องเผชิญกับค่าใช้จ่ายจำนวนมากส่งผลกระทบต่อรายได้และมีความเสี่ยงต่อความอยู่รอดในระยะยาว

ราคาข้าวที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่องกำลังสร้างความตึงเครียดทางการเงินให้กับเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่สามารถรับภาระต้นทุนการเพาะปลูกที่สูงได้ ส่งผลให้เกษตรกรต้องแสดงความกังวลเกี่ยวกับภาคการเกษตรของกัมพูชาที่กำลังเปราะบางผ่านโซเชียลมีเดีย

เกษตรกรรายหนึ่งในกำปงธมกล่าวว่า ค่าเช่าที่ดินราคา 1,000,000 เรียล หรือประมาณ 250 ดอลลาร์สหรัฐ (8,000 บาท) ต่อฤดูกาล ซึ่งใช้เวลาประมาณสี่เดือน ค่าใช้จ่ายปุ๋ยอยู่ระหว่าง 120,000-180,000 เรียล (960-1,440 บาท) ต่อกระสอบ ขึ้นอยู่กับคุณภาพ โดยต้องใช้ปุ๋ยประมาณห้ากระสอบต่อเฮกตาร์

เขากล่าวว่า เครื่องจักรและแรงงานเก็บเกี่ยวมีราคาประมาณ 280,000 เรียล (3,200 บาท) ต่อเฮกตาร์ และยาฆ่าแมลงหรือมาตรการควบคุมศัตรูพืชอื่นๆ ต้องใช้ 200,000 เรียล (1,600 บาท)

เกษตรกรรายหนึ่งในบันทายมีชัยกล่าวว่า การใช้น้ำมันต้นทุนเพิ่มประมาณ 10 ดอลลาร์สหรัฐ (320 บาท) ต่อฤดูกาล ขณะที่การใช้น้ำมันเบนซินสำหรับสูบน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพาะปลูกในฤดูแล้ง ทำให้มีต้นทุนเพิ่มอีก 50 ดอลลาร์ (1,600 บาท) ด้วยราคาข้าวในตลาดปัจจุบันที่ 580 เรียลต่อกิโลกรัม (4.70 บาท) ข้าวสาร 5

ตันขายได้ประมาณ 2,900,000 เรียล (23,200 บาท) และข้าวสาร 8 ตันขายได้ประมาณ 4,640,000 เรียล (37,120 บาท)

ทั้งนี้ เกษตรกรในกำปงธมได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งรวมถึงพื้นที่น้ำท่วมขังตามฤดูกาลและคลองชลประทาน ทำให้สามารถลดต้นทุนการใช้น้ำได้ แม้ว่าจะยังคงมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำอยู่บ้าง ขณะที่ในจังหวัดบันทายมีชัย แหล่งน้ำมีจำกัด โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาแหล่งน้ำจากภายนอกอย่างมาก ซึ่งทำให้ต้นทุนการเพาะปลูกสูงขึ้นและผลผลิตข้าวในฤดูแล้งลดลงเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ

จากการคำนวณของเกษตรกร ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ทำให้ต้นทุนการผลิตรวมต่อเฮกตาร์สูงกว่า 2,400,000 เรียล (3,072 บาทต่อไร่) ไม่รวมค่าขนส่ง หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิด เช่น การระบาดของศัตรูพืชและสภาพอากาศเลวร้าย

แม้ว่ารายได้นี้อาจครอบคลุมต้นทุนของเกษตรกรรายย่อยที่เป็นเจ้าของที่ดิน แต่เกษตรกรที่เช่าที่ดินกลับประสบปัญหาเพราะต้องจ่ายค่าเช่าที่ดิน โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้ยังไม่รวมค่าอาหารประจำวันของครอบครัว เนื่องจากพวกเขาใช้จ่ายประมาณ 330 บาทต่อวัน หรือ 10,000 บาทต่อเดือน ผู้ที่ทำไร่นาหลายเฮกตาร์ต้องเผชิญกับการขาดทุนที่สูงกว่า ตัวอย่างเช่น เกษตรกรที่เช่าพื้นที่ 10 เฮกตาร์อาจเผชิญกับการขาดทุนสูงถึง 10,000,000 เรียล (เฉลี่ย 1,280 บาทต่อไร่) ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่อาจทำให้ครัวเรือนมีหนี้สินจำนวนมาก

ผู้บริโภคในท้องถิ่นกล่าวว่า แม้ว่าราคาข้าวสารในตลาดจะยังคงสูง แต่ราคาข้าวเปลือกกลับต่ำมาก ทำให้เกิดคำถามว่าพ่อค้าคนกลางได้กำไรส่วนใหญ่หรือไม่ ซึ่งได้รับผลประโยชน์อย่างไม่สมส่วนเมื่อเทียบกับเกษตรกรเอง

ขณะที่เกษตรกรเช่าพื้นที่จำนวนมากกำลังตั้งคำถามถึงอนาคตของพวกเขาในภาคเกษตรกรรมของกัมพูชา ซึ่งพวกเขาทำงานหนักขึ้น แต่แทนที่จะมีรายได้กลับต้องขาดทุน ซึ่งหากราคาข้าวยังคงต่ำกว่า 600 เรียลต่อเก็กโลกรัม บางคนอาจไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องกลับประเทศไทยเพื่อหารายได้ที่มั่นคงมากขึ้น

ราคาข้าวที่ลดลงส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานทางการเกษตร ราคาข้าวที่ลดลงไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อโรงสี ผู้ค้า และผู้ส่งออก ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดทั่วทั้งชุมชนชนบท

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) เคยเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวที่รับซื้อจากชาวนา รวมถึงการลงทุนในคลังสินค้า กำลังการสี และการกระจายความเสี่ยงในการส่งออก

อย่างไรก็ตาม เกษตรกรเช่าพื้นที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการแทรกแซงอย่างเร่งด่วนมากขึ้น เช่น โครงการช่วยเหลือด้านราคา โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือการอุดหนุนปัจจัยการผลิตเพื่อป้องกันไม่ให้ครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน

เกษตรกรรมยังคงเป็นภาคส่วนสำคัญของกัมพูชา โดยจ้างงานประมาณหนึ่งในสามของแรงงานทั้งหมด และเป็นแหล่งรายได้ของประชากรหลายล้านคนในพื้นที่ชนบท การเก็บเกี่ยวผลผลิตในฤดูแล้งที่ยังคงดำเนินอยู่ส่งผลให้ราคาตกต่ำลงอย่างมาก ซึ่งตอกย้ำความตึงเครียดระหว่างกลไกตลาดโลกและความมั่นคงด้านรายได้ของเกษตรกรท้องถิ่น

ที่มา สำนักข่าว Khmer Times

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว the Philippine News Agency รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture; DA) ยืนยันว่าราคาข้าวจะไม่พุ่งสูงขึ้นอย่างมาก หลังจากมาตรการห้ามนำเข้าข้าวชั่วคราว 60 วัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายนที่ผ่านมา โดยอ้างถึงปริมาณข้าวที่เพียงพอจากทั้งการนำเข้าและผลผลิตข้าวภายในประเทศที่แข็งแกร่ง

โฆษกของ DA กล่าวว่า ประเทศมีข้าวสารสำรองเพียงพอ โดยมียอดนำเข้า 2.8 ล้านตันนับตั้งแต่เดือนมกราคมที่ผ่านมา และคาดว่าจะมีการนำเข้าเพิ่มเติมในปลายปีนี้ ขณะที่ผลผลิตข้าวเปลือกภายในประเทศยังสูงเป็นประวัติการณ์ที่ 9.08 ล้านตันในช่วงฤดูแล้ง (dry season) และคาดการณ์ว่าผลผลิตในฤดูนาปี (the wet season) จะสูงกว่า 11 ล้านตัน

รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ กล่าวว่า หากราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น ราคาข้าวจะปรับตัวขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่ง ณ ปลายเดือนสิงหาคม 2568 ราคาข้าวนำเข้าอยู่ระหว่าง 42-45 เปโซ (ประมาณ 0.73-0.78 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม

ตามรายงานของ BNE Intellinews ระบุว่าประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ได้สั่งการให้กระทรวงเกษตร (the Department of Agriculture; DA) จัดประมูลขายข้าวที่เก็บเกี่ยวในประเทศจำนวน 100,000 ตัน เพื่อรักษาเสถียรภาพของอุปทานในตลาดและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร

สำนักงานประธานาธิบดี (The President's Office) ยืนยันว่าจะมีการจำหน่ายข้าวสารประมาณ 1.2 ล้านกระสอบในสัปดาห์นี้ ในราคาขายขั้นต่ำ (minimum selling price) ที่ 25-28 เปโซ (ประมาณ 0.44-0.49 ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการเก็บรักษา

การดำเนินการดังกล่าวยังมุ่งเป้าไปที่การเคลียร์พื้นที่ในโกดังของรัฐบาลสำหรับการเก็บเกี่ยวที่กำลังจะมาถึง ซึ่งเจ้าหน้าที่ระบุว่าปริมาณมากเป็นพิเศษในฤดูกาลนี้

นอกเหนือจากการประมูลแล้ว รัฐบาลจะดำเนินโครงการสำคัญ “Benteng Bigas, Mayroon na” (Rice Fortification, Now Available) ซึ่งอนุญาตให้ครัวเรือนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมซื้อข้าวได้ในราคา 20 เปโซต่อกิโลกรัมที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาล

ขั้นตอนเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ที่กว้างขึ้นของประธานาธิบดีในการรักษาราคาข้าวให้อยู่ในระดับที่เข้าถึงได้ สร้างความมั่นใจว่ามีอุปทานที่มั่นคง และรักษาปริมาณสำรองข้าวของประเทศให้แข็งแกร่ง ท่ามกลางแรงกดดันด้านความต้องการและความท้าทายทางการเกษตรที่ยังคงดำเนินอยู่

ก่อนหน้านี้ (28 สิงหาคม 2568) สำนักข่าวของกระทรวงเกษตร รายงานว่า สำนักงานอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) กำลังเตรียมการประมูลข้าวสารเก่าปริมาณสูงสุด 60,000 ตัน ในเดือนหน้าหรือจนถึงเดือนตุลาคม โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันการเน่าเสีย เพิ่มพื้นที่ในคลังสินค้า และสนับสนุนอุปทานข้าวท่ามกลางการระงับการนำเข้า

นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco P. Tiu Laurel Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (Agriculture Secretary) ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสภา NFA (chairs the NFA Council) กล่าวว่า การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับคำสั่งของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ที่สั่งให้ระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลาสองเดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน เพื่อยกระดับราคาข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ข้าวออกสู่ตลาดสูงสุด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร อธิบายว่าโดยพื้นฐานแล้ว รัฐบาลกำลังได้กสามตัวในคราวเดียว คือ การหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดแคลนข้าว การจัดสรรพื้นที่เพื่อให้ NFA สามารถซื้อข้าวสารเก่าจากเกษตรกรในท้องถิ่นได้มากขึ้น และการป้องกันข้าวสารเก่าเน่าเสีย

นายแลร์รี แลคสัน (Larry Lacson) ผู้บริหาร NFA (NFA Administrator) กล่าวว่า ก่อนการประมูลสาธารณะ หน่วยงานบรรเทาทุกข์ของรัฐบาลจะมีโอกาสซื้อข้าวสารเก่าเป็นครั้งแรกในเดือนกันยายน ซึ่ง NFA สามารถประมูลข้าวอายุตั้งแต่ 2 เดือนขึ้นไปได้นั้น

การประมูลจะกำหนดราคาแบบขั้นบันได โดยมีราคาขั้นต่ำตั้งแต่ 27.96 เปโซ ถึง 25.01 เปโซต่อกิโลกรัม ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่เก็บรักษาข้าวไว้ ซึ่งสต็อกข้าว NFA ถือว่ามีอายุตั้งแต่เดือนที่สามหลังจากการสีข้าว

ทั้งนี้ สต็อกข้าวสำรองของ NFA ในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 450,000 ตัน ซึ่งเพียงพอต่อความต้องการข้าวของประเทศ 12 วันในกรณีฉุกเฉิน โดยการประมูลครั้งต่อไปจะมีข้าวประมาณ 1.2 ล้านกระสอบ หรือประมาณ 13% ของสต็อกข้าวสำรองทั้งหมด

ขณะที่นายรอย อันติเวอร์อส (Roy Untiveros) รักษาการผู้จัดการฝ่าย NFA (NFA department manager) กล่าวว่า แผนการประมูลข้าวเปลือกก่อนหน้านี้ถูกยกเลิกเนื่องจากราคาตลาดตกต่ำ

ทั้งนี้ เมื่อฤดูเก็บเกี่ยวใกล้เข้ามา NFA มุ่งมั่นที่จะสร้างสมดุลระหว่างเสถียรภาพของตลาด ประสิทธิภาพของคลังสินค้า และการสนับสนุนจากเกษตรกร

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (The Department of Agriculture; DA) เปิดเผยว่า ฟิลิปปินส์พร้อมที่จะไปนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกรายอื่น หากเวียดนามยังคงคัดค้านมาตรการระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 60 วันของรัฐบาลฟิลิปปินส์

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวเตือนเวียดนามว่า หากยังยืนยันในการคัดค้าน ฟิลิปปินส์จะพิจารณานำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกรายอื่นแทน โดยสมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association) ได้ยื่นคำร้องต่อกระทรวงพาณิชย์เวียดนาม ขอให้ทบทวนการตัดสินใจของฟิลิปปินส์ โดยให้เหตุผลว่ามาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมข้าวของเวียดนาม ทั้งนี้ มาตรการระงับการนำเข้ามีเป้าหมายเพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกษตรกรเผชิญจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวซึ่งผู้ค้าข้าวบางรายรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) ระบุว่า ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 ผลผลิตข้าวเปลือกของฟิลิปปินส์ อยู่ที่ 9.08 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.41% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันจากปีก่อนหน้า ขณะที่ราคาซื้อขายเฉลี่ยสำหรับข้าวเปลือกจากเกษตรกรในเดือนกรกฎาคม 2568 อยู่ที่ 16.40 เปโซต่อกิโลกรัม ลดลง 33.5% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ถือเป็นตลาดส่งออกข้าวใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2568 ฟิลิปปินส์ได้นำเข้าข้าวจากเวียดนามแล้วกว่า 2.44 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม นาย Francisco Tiu Laurel Jr. ได้เสริมว่าฟิลิปปินส์ได้หารือกับผู้ส่งออกรายอื่น เช่น อินเดีย เมียนมา และกัมพูชา ซึ่งมีศักยภาพในการเข้ามาแทนที่เวียดนาม

ด้านประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ยังมีท่าทีสนับสนุนการขยายเวลาระงับการนำเข้าออกไปเป็น 90 วัน หากจำเป็นเพื่อปกป้องเกษตรกร ขณะเดียวกันยังพิจารณาเรื่องการปรับขึ้นโครงสร้างอัตราภาษีนำเข้าข้าว โดยรัฐบาลจะใช้ช่วงระยะเวลาการระงับการนำเข้าข้าวดังกล่าวเป็นโอกาสทบทวนโครงสร้างภาษี

เมื่อปี 2567 ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ได้ลงนามคำสั่งบริหารที่ 62 (Executive Order: EO 62) เพื่อลดภาษีนำเข้าข้าวจาก 35% เหลือ 15% โดยมีผลบังคับใช้จนถึงปี 2571 เพื่อบรรเทาภาวะเงินเฟ้อ โดยรัฐบาลกำหนดให้มีการทบทวนอัตราภาษีทุก 4 เดือน อย่างไรก็ตาม นาย Francisco Tiu Laurel Jr. เสนอให้ดำเนินการทยอยปรับขึ้นอัตราภาษีเป็น 25% และ 35% ในระยะต่อมา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผันผวนในตลาด

สำหรับข้อกังวลเรื่องการละเมิดกฎระเบียบขององค์การการค้าโลก (WTO) ได้ชี้แจงว่า ฟิลิปปินส์ไม่น่าจะได้รับผลกระทบ เนื่องจาก WTO ยังขาดกลไกในการชี้ขาดข้อพิพาทการค้า อีกทั้งหากมีการร้องเรียนจริง กระบวนการพิจารณาของ WTO จะใช้เวลานานกว่าระยะเวลาการระงับการนำเข้า โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกล่าวทิ้งท้ายว่า ฟิลิปปินส์จำเป็นต้องปกป้องเกษตรกร และจะดำเนินการทุกทางที่จำเป็น ผลประโยชน์ของชาติย่อมมาก่อนกฎของ WTO

นอกจากนี้ สำนักงานศุลกากรฟิลิปปินส์ (Bureau of Customs: BoC) ประเมินว่า การระงับนำเข้าข้าวตามคำสั่งของประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้กว่า 4.3 พันล้านเปโซ โดยคำนวณจากการจัดเก็บภาษีช่วงเดียวกันปีก่อน

ทั้งนี้ การระงับนำเข้าข้าวมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำซึ่งเกษตรกรขายผลผลิตได้ต่ำกว่าต้นทุนที่ผ่านมา การปรับลดภาษีนำเข้าข้าวเหลือ 15% ตามคำสั่ง EO 62 ส่งผลให้รัฐสูญเสียรายได้กว่า 2 หมื่นล้านเปโซในปี 2567 ขณะที่กระทรวงเกษตรเสนอให้ทยอยปรับอัตรากลับสู่ระดับเดิมที่ 35%

ด้านกระทรวงการคลังประเมินว่า มาตรการห้ามนำเข้า 2 เดือนอาจทำให้รายได้ศุลกากรลดลงเล็กน้อย แต่ยังมีแนวโน้มจะสามารถทำตามเป้าหมายการจัดเก็บทั้งปีที่ 9.59 แสนล้านเปโซได้

ในอีกด้านหนึ่งเพื่อตอบโต้ภัยทั้งการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการปฏิรูประยะยาว รัฐบาลจึงเดินหน้ามาตรการด้านโครงสร้างควบคู่ไปด้วย โดยกระทรวงเกษตรได้ประกาศแผนจัดตั้งศูนย์บัญชาการติดตามข้อมูลข้าวแบบดิจิทัล ภายในเดือนพฤศจิกายน 2568 เพื่อเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต การนำเข้า ระดับสต็อก ราคาขายส่งและขายปลีก ไปจนถึงแนวโน้มตลาดโลก โดยอาศัยระบบ Osiris System ของสำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry) เป็นฐานข้อมูลหลัก

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. ระบุว่า ปัจจุบันข้อมูลการเกษตรกระจุกกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน การบูรณาการเข้าสู่ระบบดิจิทัลเดียวกันจะช่วยให้รัฐบาลบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเพิ่มความแม่นยำในการคาดการณ์อุปสงค์และอุปทาน กระทรวงเกษตรเชื่อว่าการเดินหน้านโยบายมาตรการรัฐให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบโดยรวมผ่านการจัดตั้งศูนย์บัญชาการดิจิทัลจะช่วยสร้างความมั่นคงด้านรายได้แก่เกษตรกรและลดความผันผวนของราคาข้าวที่มีผลโดยตรงต่อภาวะเงินเฟ้อ นอกจากนี้ ศูนย์บัญชาการดิจิทัลยังจะเป็นโครงการนำร่องก่อนขยายไปสู่พีเศษธุรกิจอื่นๆ รวมถึงปศุสัตว์ สัตว์ปีก และประมงในอนาคต

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,672,967.21 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,326 ใบ) ลดลงประมาณ 7.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,896,411 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,978 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 270,526.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 381 ใบ) ลดลงประมาณ 20.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,017.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 500 ใบ) ลดลงประมาณ 13.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 504,233.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 570 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,195.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 421 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 91.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกรกฎาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 303 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 72.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 167,407.26 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 220 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนสิงหาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 109,264.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 95 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 10.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 388,608.20 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 515 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,094,453.95 ตัน (สัดส่วน 78.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 320,560.33 ตัน (สัดส่วน 12.0%) ไทยจำนวน 154,046.61 ตัน (สัดส่วน 5.8%) ปากีสถานจำนวน 76,290.02 ตัน (สัดส่วน 2.9%) อินเดีย 19,615.25 ตัน (สัดส่วน 0.7%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.2%) กัมพูชา 2,430 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 352 ตัน อิตาลี 2.7 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีจำนวนรวม 3,892 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 3,634,770.05 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน

- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 594 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 561,973.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 186 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 167,650.13 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 321 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 389,425.66 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 155 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 338,522.43 ตัน

มีรายงานว่า กระทรวงเกษตรฯ (Department of Agriculture (DA)) ได้เสนอต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติให้หน่วยงาน Food Terminal, Inc. (FTI) และ Planters Products, Inc. มีอำนาจนำเข้าข้าวในนามของรัฐบาลได้ ซึ่งข้อเสนอนี้เกิดขึ้นหลังจากความพยายามแก้ไขกฎหมายภาษีศุลกากรข้าว (the Rice Tariffication Law) ซึ่งได้ตัดอำนาจนำเข้าของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (the National Food Authority; NFA) และเปิดการค้านำเข้าให้กับผู้ค้าเอกชน

ในแถลงการณ์กระทรวงเกษตรฯ (DA) อ้างถึงความจำเป็นในการใช้อำนาจควบคุมการนำเข้าข้าวเพื่อป้องกันภาวะอุปทานล้นตลาด ซึ่งระบุว่าได้กตราคาข้าวหน้าฟาร์มที่เกษตรกรในประเทศได้รับ

นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า รัฐบาลต้องกลับมาควบคุมข้าวซึ่งเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่ประชาชนให้ความสนใจมากเกินกว่าที่จะปล่อยให้ภาคเอกชนรับผิดชอบได้ทั้งหมด

ปัจจุบัน สำนักงานอาหารแห่งชาติ (NFA) จำเป็นต้องดำเนินการเก็บสต็อกข้าวสำรองโดยการจัดหาข้าวจากเกษตรกรภายในประเทศ แต่สามารถซื้อข้าวเปลือก (palay) ได้เพียงประมาณ 5% ของผลผลิต เนื่องจากพื้นที่คลังสำหรับเก็บข้าวและกำลังการอบแห้งมีจำกัด

สำนักงานอาหารแห่งชาติ (NFA) ยังเสริมว่าบทบาทด้านการตลาดของ NFA ถูกจำกัดอยู่แค่การระบายข้าวในช่วงที่เกิดภัยพิบัติ ดังนั้นหากเกิดกรณีจำเป็น หน่วยงานภายใต้สังกัดรัฐบาล เช่น FTI และ Planters Products ควรจะสามารถนำเข้าข้าวในนามของรัฐบาลได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เสนอนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการรับประกันราคาข้าวที่ผู้บริโภคสามารถซื้อได้ และการปกป้องชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรฟิลิปปินส์

อย่างไรก็ตาม สำนักงานอาหารแห่งชาติ (NFA) ชี้แจงว่าหน้าที่นำเข้าข้าวส่วนใหญ่ยังคงเป็นของภาคเอกชน โดยนายลอเรลได้แจ้งต่อวุฒิสภาว่าผู้นำเข้าเอกชนควรมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการรักษาปริมาณข้าวสำรองของประเทศ เช่น หากรัฐบาลตั้งเป้าที่จะมีข้าวสำรองไว้ 20 วัน จึงมีแนวคิดพิจารณาที่จะแบ่งสัดส่วน 50-50 ระหว่าง NFA และภาคเอกชน

ภายใต้รูปแบบที่เสนอนี้ การนำเข้าข้าวจะปฏิบัติตามรูปแบบการนำเข้าน้ำตาล ซึ่งสำนักงานกำกับดูแลน้ำตาลจะจัดสรรการนำเข้าเฉพาะผู้นำเข้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเท่านั้น โดยผู้นำเข้าข้าวจะต้องรักษาปริมาณสำรอง

ไว้ด้วยการซื้อข้าวจากเกษตรกรในประเทศในราคาที่เป็นธรรม ซึ่งบทบาทของภาคเอกชนในการรักษาปริมาณสำรองข้าว ซึ่งมาจากเกษตรกรในท้องถิ่น จะช่วยลดต้นทุนของรัฐบาลในการรักษาปริมาณสำรองข้าวได้
ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว The Jakarta Post รายงานว่า สมาคมผู้ประกอบการโรงสีข้าวและธัญพืช (The Rice and Grain Milling Entrepreneurs Association; Perpadi) ได้แสดงความยินดีกับการที่รัฐบาลได้ปรับขึ้นราคาขายปลีกสูงสุด (the ceiling retail price; HET) สำหรับข้าวคุณภาพปานกลาง (medium-quality rice) อย่างเป็นทางการเนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้โรงสีข้าวไม่สามารถดำเนินงานภายใต้เพดานราคาเดิมได้

ทั้งนี้รัฐบาลได้ปรับขึ้นราคาขายปลีกสูงสุด (HET) สำหรับข้าวคุณภาพปานกลางอย่างเป็นทางการเป็น 13,500 รูเปียห์ (80 เซนต์สหรัฐ) ต่อกิโลกรัม หลังจากที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาเลขที่ 299/2025 ว่าด้วยการกำหนดราคาขายปลีกข้าวของผู้ดำเนินการสำนักงานอาหารแห่งชาติ (the National Food Agency; Bapanas)

ภายใต้พระราชกฤษฎีกานี้ ราคาข้าวปานกลาง (medium rice prices) ในทุกภูมิภาคจะเพิ่มขึ้นระหว่าง 900 ถึง 2,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม

นายอี กุสตี เคตุต อัสตาวา (I Gusti Ketut Astawa) รองผู้อำนวยการฝ่ายความมั่นคงและความพร้อมของอาหารประจำจังหวัดบาปานัส กล่าวว่า การปรับราคานี้เป็นมาตรการระยะสั้น เพราะหากไม่มีการปรับราคา โรงสีข้าวคงไม่เต็มใจที่จะผลิต เพราะราคาข้าวแห้ง (milled dry grain; GKP) สูงเกินไป การผลิตข้าวที่ราคา 12,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม (ราคาก่อนปรับ) คงเป็นเรื่องยาก

ขณะที่นายซูตาร์โต อาลีโมเอโซ ประธาน Perpadi กล่าวว่า การขึ้นราคานี้เพียงพอแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผลผลิตข้าวดี นอกจากนี้เขายังเรียกร้องให้มีมาตรการเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนภาคส่วนนี้ รวมถึงการหยุดยั้งการดูดซับผลผลิตข้าวโดยหน่วยงาน Bulog ผ่านโครงการ maklon (white label) ซึ่ง Bulog จะซื้อข้าวเปลือกและจ้างโรงสีเอกชนเพื่อแปรรูปเป็นข้าวเพื่อเก็บในสต็อกสำรองของรัฐบาล

ก่อนหน้านี้ โรงสีข้าวต้องเผชิญกับภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกเมื่อราคาข้าวเปลือกเพิ่มขึ้นจาก 6,000 รูเปียห์เป็น 6,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม ขณะที่ราคาข้าวสารยังคงอยู่ที่ 12,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม ทำให้หลายโรงต้องหยุดการผลิต การขายข้าวสารที่ราคาสูงกว่าราคาข้าว HET ยังมีความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินคดีโดยหน่วยปฏิบัติการด้านอาหาร (Food Task Force) ของตำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากเกิดเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับข้าวผสมผิดกฎหมายเมื่อเร็วๆ นี้

นายซูตาร์โตกล่าวเสริมว่า โรงสีข้าวยังคงผลิตข้าวต่อไปได้ยากลำบาก พวกเขากลัวว่าจะละเมิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการบังคับใช้กฎหมายเข้มงวดขึ้นในขณะนี้

ด้านหน่วยปฏิบัติการด้านอาหารยืนยันว่าสต็อกข้าวคุณภาพพรีเมียมในร้านค้าปลีกสมัยใหม่กำลังลดลง ไม่ใช่เพราะผู้ค้าปลีกกำลังถอนสินค้าออก แต่เป็นเพราะผู้ผลิตลังเลที่จะเติมสินค้าเนื่องจากข้อกังวลทางกฎหมาย

หัวหน้าคณะทำงานด้านอาหารกล่าวว่า มีสต็อกข้าวลดลงในร้านค้าปลีกสมัยใหม่ แต่เป็นเพราะผู้ผลิตไม่ได้เติมข้าว ซึ่งเขาได้ให้ความมั่นใจกับผู้ผลิตว่าการดำเนินการทางกฎหมายจะมุ่งเป้าไปที่เฉพาะผู้ที่ละเมิดฉลากและมาตรฐานคุณภาพซ้ำๆ เท่านั้น เครื่องจักรที่ถูกยึดบางส่วนได้ถูกส่งคืนเพื่อช่วยให้ผู้ผลิตกลับมาดำเนินการได้อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม โรงสีหลายแห่งต้องหยุดดำเนินการเนื่องจากไม่มีห้องปฏิบัติการสำหรับตรวจสอบคุณภาพ

เพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับตลาด สำนักงานอาหารแห่งชาติ (Bapanas) ได้ขอให้หน่วยงาน Bulog เสริมกำลังการจัดจำหน่ายข้าวตามนโยบายการรักษาเสถียรภาพของอุปทานและราคาอาหาร (SPHP) ซึ่งรัฐบาลตั้งเป้าที่จะจัดจำหน่ายข้าว SPHP จำนวน 1.3 ล้านตันภายในเดือนธันวาคม โดยปัจจุบัน Bulog จัดจำหน่ายข้าวได้ 7,000 ตันต่อวัน

สำนักงานอาหารแห่งชาติยังให้คำมั่นว่าสต็อกข้าวมีเพียงพอสำหรับช่วงเวลาที่เหลือของปี จากการคาดการณ์สมดุลอาหารแห่งชาติปี 2568 คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวต่อปีจะอยู่ที่ 31.37 ล้านตัน ส่งผลให้มีข้าวพร้อมจำหน่ายทั้งหมด 40.31 ล้านตัน ซึ่งรวมถึงข้าวสำรองและข้าวนำเข้าพิเศษ ซึ่งทำให้ปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาลแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4 ล้านตันในเดือนพฤษภาคม 2568

นายอารีฟ ปราเซตโย อาดี (Arief Prasetyo Adi) หัวหน้าสำนักงานอาหารแห่งชาติ กล่าวว่า สำหรับข้าวนั้น ขึ้นอยู่กับผลผลิตข้าวของประเทศในอีกสามถึงสี่เดือนข้างหน้า ซึ่งจากการคาดการณ์และค่าเฉลี่ยสามปี อินโดนีเซียสามารถผลิตข้าวได้เทียบเท่ากับ 33.52 ล้านตัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องนำเข้าเพิ่มเติม

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2568 นายริวเซ อาคาซาวะ หัวหน้าผู้เจรจาการค้าของญี่ปุ่น กล่าวว่ารัฐบาลญี่ปุ่นยืนยันจะจัดการซื้อเรียกร้องของสหรัฐเกี่ยวกับการนำเข้าข้าวจากสหรัฐอเมริกาเพิ่มเติม ภายใต้กรอบโควตาการนำเข้าปลอดภาษีที่มีอยู่เดิม และจะไม่มี การปรับลดอัตราภาษีสินค้าการเกษตรแต่อย่างใด

นายริวเซ อาคาซาวะ ออกมาปฏิเสธรายงานของหนังสือพิมพ์นิกเกอิเมื่อสัปดาห์ก่อนที่ระบุว่าสหรัฐเสนอให้ญี่ปุ่นลดภาษีสินค้าการเกษตรลงตามคำสั่งฝ่ายบริหาร (executive order) เกี่ยวกับภาษี และยังเรียกร้องให้ญี่ปุ่นเพิ่มการนำเข้าข้าวจากสหรัฐด้วย

นายริวเซ อาคาซาวะ กล่าวถึงข้อตกลงการค้าระหว่างญี่ปุ่น-สหรัฐที่บรรลุเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 ว่า ข้อตกลงดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องกับการลดภาษีสินค้าการเกษตรเลย ไม่ได้มีการเจรจาใดๆ ที่จะทำให้อัตราภาษีเสียเปรียบ และจุดยืนตรงนี้ก็ไม่เคยเปลี่ยน

การยกเลิกการเดินทางของนายอาคาซาวะไปสหรัฐเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปิดดีลโครงการลงทุนมูลค่า 550,000 ล้านดอลลาร์ ได้ก่อให้เกิดกระแสคาดการณ์ว่าอาจมีความเห็นต่างระหว่างสองฝ่ายจนทำให้ข้อตกลงไม่สามารถเดินหน้าได้ โดยญี่ปุ่นกำลังพยายามผลักดันให้สหรัฐลดภาษีรถยนต์ และรวมภาษีซ้อน 2.5% เข้ากับอัตราภาษีใหม่ที่ 15% อย่างไรก็ตามจนถึงขณะนี้ยังไม่มีเอกสารร่วมอย่างเป็นทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ

นายอาคาซาวะย้ำว่า ญี่ปุ่นและสหรัฐไม่มีความเข้าใจที่แตกต่างกันในสาระของข้อตกลง พร้อมกล่าวว่า ญี่ปุ่นจะพิจารณาวิธีการรองรับข้อเรียกร้องของสหรัฐในการซื้อข้าวเพิ่ม แต่ต้องอยู่ในเขตโควตาข้าวปลอดภาษีที่ญี่ปุ่นมีอยู่ เขากล่าวเพิ่มเติมว่าขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดตารางการเดินทางไปสหรัฐใหม่

ทั้งนี้แถลงการณ์ของทำเนียบขาวเกี่ยวกับข้อตกลงการค้าดังกล่าว ระบุว่าญี่ปุ่นจะเพิ่มการนำเข้าข้าวจากสหรัฐทันที 75% ผ่านการขยายโควตาการนำเข้า

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นระบุว่า ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวจากสหรัฐ 346,000 ตันเมื่อปีที่แล้ว ขณะที่การนำเข้าข้าวปลอดภาษีรวมอยู่ที่ 770,000 ตัน หากเพิ่มโควตาข้าวสหรัฐอีก 75% จะเท่ากับเพิ่มเป็นราว 600,000 ตัน ซึ่งหมายความว่าญี่ปุ่นอาจต้องลดการซื้อลงจากประเทศคู่ค้าอื่น ๆ เช่น ไทย ออสเตรเลีย และจีน

ในอีกด้านหนึ่ง ญี่ปุ่นกำลังพยายามกดดันให้สหรัฐเดินหน้าลดภาษีรถยนต์และยกเลิกการเก็บภาษีซ้อนตามคำสั่งฝ่ายบริหาร ขณะที่สหรัฐเองยังไม่เห็นการลงทุนจากญี่ปุ่นไหลเข้ามาช่วยกระตุ้นการผลิตภายในประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นหนึ่งในเสาหลักสำคัญของข้อตกลงดังกล่าว และยังไม่ชัดเจนว่าโครงการลงทุนนี้จะถูกดำเนินการอย่างไร

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าวนิคเกอิรายงานในวันที่ 30 สิงหาคม 2568 ว่า การเจรจการค้าระหว่างสหรัฐฯ และญี่ปุ่นในสัปดาห์นี้ล่าช้า เนื่องจากคำร้องของรัฐบาลประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ที่ให้ญี่ปุ่นเพิ่มการซื้อข้าวจากสหรัฐฯ ซึ่งญี่ปุ่นแสดงการคัดค้านอย่างรุนแรงต่อเงื่อนไขดังกล่าว

นายริวเซ อาคาซาวะ เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านภาษีของญี่ปุ่นยกเลิกการเดินทางไปสหรัฐฯ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ โดยโฆษกรัฐบาลระบุว่ามีความจำเป็นต้องหารือในระดับฝ่ายบริหาร ขณะที่ทั้งสองฝ่ายกำลังพยายามตกลงรายละเอียดของข้อตกลงในเดือนกรกฎาคม 2568 เกี่ยวกับการลดภาษีนำเข้าสินค้าจากญี่ปุ่นเหลือ 15%

สำนักข่าวนิคเกอิอ้างถึงเจ้าหน้าที่รัฐบาลญี่ปุ่นโดยไม่ระบุชื่อว่า คำสั่งปรับปรุงใหม่จากประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์นั้นรวมถึงการเรียกร้องให้ญี่ปุ่นซื้อข้าวเพิ่ม เจ้าหน้าที่รายหนึ่งวิจารณ์ข้อเสนอดังกล่าวว่าเป็นการแทรกแซงกิจการภายในประเทศ และขัดกับข้อตกลงเดิมที่ระบุว่าญี่ปุ่นไม่จำเป็นต้องลดภาษีสินค้าเกษตร

ข้อตกลงในเดือนกรกฎาคม 2568 ระบุว่า ญี่ปุ่นจะเพิ่มการซื้อข้าวจากสหรัฐฯ เป็น 75% ขณะที่นายกรัฐมนตรีชิเงรุ อิชิบะ ระบุว่าสัดส่วนการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ อาจเพิ่มขึ้นภายใต้กรอบการปลอดภาษีที่มีอยู่ แต่ข้อตกลงนี้ไม่ได้ทำลายภาคการเกษตรของญี่ปุ่น

การเดินทางของนายอาคาซาวะมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปข้อตกลงของญี่ปุ่นเกี่ยวกับแพ็คเกจการลงทุนมูลค่า 5.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐไปยังสหรัฐฯ ผ่านเงินกู้และการรับประกันจากรัฐบาล ซึ่งรายละเอียดยังไม่ได้มีการเปิดเผย เจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นระบุว่าหลายครั้งที่ต้องการคำสั่งประธานาธิบดีฉบับแก้ไขที่ยกเลิกภาษีซ้อนต่อสินค้าญี่ปุ่นก่อนที่จะมีการเปิดเผยเอกสารร่วมเกี่ยวกับรายละเอียดการลงทุน

นายยูอิจิโร ทามากิ ผู้นำฝ่ายค้านและหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยเพื่อประชาชนตั้งคำถามต่อความสามารถและความโปร่งใสของรัฐบาลเกี่ยวกับข้อตกลงการค้า โดยโพสต์บน X ว่า ความสับสนที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงของการดำเนินการโดยไม่มีเอกสารข้อตกลงอย่างเป็นทางการ

นายทามากิระบุว่า เนื่องจากไม่มีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่าปัญหาคืออะไร พร้อมเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอิชิบะเรียกประชุมรัฐสภาโดยเร็วเพื่อชี้แจงรายละเอียดอย่างครบถ้วน และย้ำว่าการให้สิทธิพิเศษด้านการเกษตรใหม่ใดๆ ต่อคู่ค้า จำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา

สำนักข่าวซินหัวรายงานว่า กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่นเปิดเผยว่า ราคาข้าวเฉลี่ยที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วประเทศอยู่ที่ 3,776 เยน ต่อ 5 กิโลกรัม ในรอบสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 24 สิงหาคม 2568 ลดลง 28 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า และลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 3 สัปดาห์

กระทรวงระบุว่า ราคาข้าวลดลงส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลจำหน่ายข้าวจากคลังสำรองเพิ่มมากขึ้น ผ่านการทำสัญญาจำหน่ายโดยตรงกับผู้ค้าปลีกในราคาต่ำกว่า

ข้อมูลราคาข้าวจากซูเปอร์มาร์เก็ตประมาณ 1,000 แห่งทั่วประเทศชี้ให้เห็นว่า ข้าวบรรจุถุงที่มาจากแหล่งเดียวและมีตราสินค้า มีราคาขายเฉลี่ยอยู่ที่ 4,272 เยน ต่อ 5 กิโลกรัม เพิ่มขึ้น 4 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า ส่วนข้าวผสมหลายชนิด รวมถึงข้าวจากคลังสำรองของรัฐบาล มีราคาขายเฉลี่ยอยู่ที่ 3,159 เยน ลดลง 10 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า

สำนักข่าว Kyodo รายงานเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 ว่ากระทรวงเกษตรฯ คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวใน 13 จังหวัดจากทั้งหมด 47 จังหวัดของญี่ปุ่นในปี 2568 จะสูงกว่าปีก่อนหน้า และส่วนใหญ่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงใน 29 จังหวัด ทำให้เกิดความหวังว่าปัญหาการขาดแคลนข้าวของประเทศจะได้รับการแก้ไขในเร็วๆ นี้

ทั้งนี้ ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2568 กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) คาดการณ์ว่ามีเพียง 4 จังหวัดเท่านั้นที่จะมีผลผลิตข้าวต่อพื้นที่ต่ำกว่าปีก่อนหน้า

จังหวัดโอกินาวาไม่ได้รวมอยู่ในการคาดการณ์นี้ เนื่องจากตัวเลขบางส่วนจากภูมิภาคยังไม่ได้นำมารวมไว้ในตาราง

ทั้งนี้ คาดว่าพื้นที่เพาะปลูกในปี 2568 จะขยายตัวประมาณ 625,000 ไร่ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยพิจารณาจากสมมติฐานว่ามีสภาพการเพาะปลูกปกติ กระทรวงฯ คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวกล้อง (brown rice production) จะเพิ่มขึ้น 560,000 ตัน เป็นประมาณ 7.35 ล้านตัน

ในปี 2567 พบว่ามีปริมาณการขาดแคลนข้าวลดลงอย่างมาก โดยความต้องการข้าวอยู่ที่ 7.11 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวมีเพียง 6.79 ล้านตัน การเพิ่มขึ้นนี้ส่วนใหญ่เกิดจากปริมาณการจัดจำหน่ายที่ลดลง ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเสียหายจากความร้อนและการระบาดของศัตรูพืช ขณะที่บางส่วนยังระบุว่าเป็นผลมาจากความต้องการจากการท่องเที่ยวเข้าที่เฟื่องฟู

สำนักข่าว NHK WORLD รายงานเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2568 ว่า นายโคอิซุมิ ชินจิโร รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นกล่าวในรายการตีเบตของ NHK ในวันอาทิตย์ที่ 31 สิงหาคม 2568 ว่า หากการคาดการณ์ของทางกระทรวงเป็นจริง ข้าวใหม่จำนวนมากจะเข้าสู่ตลาด ส่งผลให้ราคาขายปลีกมีเสถียรภาพ

ทั้งนี้กระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นประกาศเมื่อวันศุกร์ที่ 29 สิงหาคม 2568 ว่า ณ วันที่ 15 สิงหาคม การเติบโตของข้าวทั่วประเทศ โดยทั่วไปแล้วเป็นไปตามแผน เนื่องจากมีแสงแดดเป็นเวลานาน แม้ว่าอุณหภูมิที่สูงจะทำให้ข้าวเหี่ยวแห้งในบางพื้นที่ก็ตาม

นายโคอิซุมิกล่าวว่าด้วยสภาพอากาศที่ร้อนจัดเช่นนี้ เขาต้องเฝ้าติดตามการเติบโตของข้าวอย่างใกล้ชิดจนถึงฤดูเก็บเกี่ยว พร้อมเสริมว่าหากข้าวเติบโตได้อย่างราบรื่นตามที่คาดการณ์ไว้ ราคาขายปลีกก็จะมีเสถียรภาพอย่างแน่นอน

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวยังคงทรงตัวในขณะความต้องการข้าวในหลายภูมิภาคยังทรงตัว โดยข้าวเนืง 5% (Indian 5% broken parboiled) ราคาอยู่ที่ 371-376 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เป็นระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565) เท่ากับระดับ 371-376 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% (Indian 5% broken white rice) อยู่ที่ 363-369 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับระดับ 363-369 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้าข้าวในเมืองมุมไบให้ข้อมูลว่า ผู้ซื้อในต่างประเทศเริ่มกลับมาทยอยซื้อ เพราะเห็นว่าราคาน่าจะลงมาถึงจุดต่ำสุดแล้ว

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce and Industry) รายงานว่า ในเดือนกรกฎาคม 2568 อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 1,662,301 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 514,950 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 1,147,351 ตัน) เพิ่มขึ้น 41.17% เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคม 2567 ที่มีการส่งออกจำนวน 1,177,541 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 471,019 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 706,522 ตัน) และในช่วง 7 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กรกฎาคม 2568) อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 13,345,122 ตัน เพิ่มขึ้น 37.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 9,733,481 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวแห่งอินเดีย (The Indian Rice Exporters Federation (IREF)) รายงานว่า ภาษีนำเข้าของสหรัฐจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออก แต่การส่งออกข้าวของอินเดียอาจช่วยชดเชยการขาดทุนได้

ทั้งนี้ ภาษีนำเข้าของประธานาธิบดีทรัมป์ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2568 (ปัจจุบันสินค้าของอินเดียกำลังเผชิญกับภาษีนำเข้า 50%) ได้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าในหลายภาคส่วน เช่น การส่งออกทางทะเล สิ่งทอ อัญมณี ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์

โดยมูลค่าการส่งออกประมาณ 7.25 ล้านล้านรูปี กำลังตกอยู่ในความเสี่ยงหลังจากการประกาศใช้ภาษีใหม่นี้ ในอีกประเด็นหนึ่ง ผลกระทบทางทะเล โดยเฉพาะกึ่ง กำลังเผชิญกับภาษีนำเข้าที่สูงเกิน 58% ซึ่งกำลังทำลายความได้เปรียบของอินเดียเมื่อเทียบกับเอกวาดอร์ ภาคส่วนนี้กังวลว่าจะได้รับผลกระทบ 600 ล้านรูปี และปริมาณการส่งออกลดลง 20%

นอกจากนี้ คาดว่าภาคสิ่งทอจะสูญเสียรายได้มากถึง 75,000 ล้านรูปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การจ้างงานราวหนึ่งล้านตำแหน่ง จากการคำนวณโดยประมาณ นักเศรษฐศาสตร์คาดการณ์ว่ามูลค่าการขาดทุนจะอยู่ที่เกือบ 48,000 รูปีในปีนี้ ไม่เพียงเท่านั้น อาจทำให้การเติบโตของ GDP ลดลงถึง 0.6%

อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสินค้าโภคภัณฑ์มีมุมมองเชิงบวกต่อการส่งออกข้าวของอินเดีย เนื่องจากเชื่อว่าข้าวมีอยู่ในคลัง นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังชี้ว่าการมีข้าวอยู่ในคลังอาจช่วยลดผลกระทบของมาตรการภาษีทรัมป์ได้ โดยการลดข้อจำกัดในการส่งออกข้าวของอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อินเดียส่งออกข้าวทั่วโลกมูลค่าประมาณ 83,000 ล้านรูปีในปีที่แล้ว ซึ่งมีเพียง 3,200 ล้านรูปีเท่านั้นที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์โกวินด์ ราว (Prof. Govind Rao) นักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังและสมาชิกคณะกรรมการการคลังครั้งที่ 14 (the 14th Finance Commission) กล่าวว่า อินเดียมีข้าวส่วนเกิน อะไรก็ตามที่อินเดียไม่ต้องการภายในประเทศก็ต้องส่งออก แต่เขาเตือนว่ากลยุทธ์นี้ควรได้รับการสนับสนุนจากการปฏิรูปที่เหมาะสม

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ RS Deshpande อดีตผู้อำนวยการ ISEC กล่าวว่า การส่งออกข้าวสามารถสร้างสมดุลให้กับ การขาดทุนในภาคการเดินเรือและสิ่งทอ ความต้องการข้าวในยุโรปตะวันตก เอเชียตะวันตก และแอฟริกา มีสูง มหาวิทยาลัยเกษตรของเราต้องช่วยเพิ่มผลผลิตและพัฒนาพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงและทำกำไร

ตามข้อมูลของสำนักข่าว Hindu Business Line และ Business Standard ระบุว่า รัฐบาลอินเดียได้ปรับลดเป้าหมายการจัดซื้อข้าวสำหรับฤดูเก็บเกี่ยวข้าว kharif ปี 2568-2569 (the 2025-26 kharif marketing season) ลงเหลือ 46.35 ล้านตัน จากที่สามารถจัดซื้อได้ในปีที่แล้ว (ปี 2567-2568) ที่ 47.4 ล้านตัน และจากเป้าหมายที่ 51.16 ล้านตัน สำหรับปี 2567-2568

การตัดสินใจดังกล่าวได้ข้อสรุปในการประชุมรัฐมนตรีด้านอาหารของรัฐทั่วประเทศอินเดีย ซึ่งมีกระทรวงอาหารแห่งสหภาพ (the Union Food Ministry) เป็นประธาน โดยมีเจ้าหน้าที่จากองค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India (FCI)) เข้าร่วมด้วย ซึ่งการตัดสินใจครั้งนี้เกิดขึ้นในขณะที่องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) กำลังประสบปัญหาข้าวล้นคลัง โดยกำหนดเพดานความต้องการข้าวต่อปีไว้ที่ประมาณ 41 ล้านตันสำหรับโครงการสวัสดิการของรัฐบาล

ทั้งนี้ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2567 ถึงเดือนสิงหาคม 2568 ปริมาณการจัดซื้อข้าวทั้งหมด (ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวนาปีและฤดูนาปรัง (kharif and rabi crop)) อยู่ที่ 54.52 ล้านตัน ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของฤดูกาลที่ 58.48 ล้านตัน

นอกจากนี้ กระทรวงการอาหาร (The Food Ministry) ยังได้กำหนดปริมาณการจัดซื้อข้าวฟ่าง (Shree Anna) ไว้ที่ 1.92 ล้านตันสำหรับปีงบประมาณ 2568-2569 โดยกระตุ้นให้รัฐต่างๆ กระจายพืชผลเพื่อโภชนาการที่ดีขึ้นและลดการพึ่งพาข้าว

ขณะที่โอกาสทางการเกษตรยังคงไม่แน่นอนเนื่องจากฝนตกหนักและน้ำท่วมในรัฐผู้ผลิตหลักอย่างรัฐปัญจาบ รัฐहरยาणा และรัฐฉัตตีสครห์ รัฐปัญจาบซึ่งสามารถจัดหาข้าวได้ปริมาณสูงสุด (11.61 ล้านตัน) เข้าสู่คลังกลาง (the Central Pool) ในปีงบประมาณ 2567-2568 อาจได้รับผลผลิตลดลงในปี

นอกจากนี้ ในการประชุมยังได้ทบทวนโครงการริเริ่มที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งรวมถึง:

- การปฏิรูปที่ใช้เทคโนโลยี เช่น การขอซื้อข้าวผ่านเว็บไซต์ การตรวจสอบข้าวเปลือกผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ และระบบ Smart PDS

- โครงการปรับเปลี่ยนการสีข้าว โดยกำหนดให้สีข้าวเฉพาะข้าวหัก 10%

- โครงการต่างๆ เช่น โครงการ Anna Mitra, Depot Darpan และการปฏิรูปด้านการเงิน เช่น วงเงินสินเชื่อเงินสดสำหรับการซื้อกระสอบป่าน

ในขณะเดียวกัน กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (the Indian Meteorological Department; IMD) ยังได้คาดการณ์ว่าในเดือนกันยายนจะมีปริมาณน้ำฝนมากกว่าปกติในพื้นที่ปลูกข้าวหลายแห่ง ส่งผลให้การประมาณการผลิตมีความคลุมเครือมากขึ้น

ทั้งนี้ ตามรายงานของ The Hindu Business Line คาดว่าฝนที่ตกหนักและน้ำท่วมในรัฐปัญจาบ ซึ่งเป็นรัฐปลูกข้าวหลักของอินเดีย จะทำให้ผลผลิตข้าวบาสมัติของประเทศลดลง 20-25% ในปีนี้

อินเดียเป็นประเทศที่มีสัดส่วนการค้าข้าวหอมของโลกมากที่สุด และรัฐปัญจาบซึ่งคิดเป็นประมาณ 40% ของปริมาณการส่งออกข้าวบาสมัติ 6.07 ล้านตันของอินเดียในปี 2567-2568 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว ฝ้าย และข้าวโพด ได้รับผลกระทบเกือบ 1.5 ล้านไร่

ขณะที่เขตที่ได้รับผลกระทบหนักที่สุด เช่น คัวร์ทาสปุระ ปทานโกฏ ฟาซิลกา กาปูธาลา ตารันตารัน เฟโรเซปุระ ไฮชัวร์ปุระ และอมฤตสาร์ คิดเป็นผลผลิตข้าวบาสมัติของรัฐรวมกันกว่าครึ่งหนึ่ง

รายงานเบื้องต้นชี้ว่าข้าวบาสมัติเสียหายไปประมาณ 0.38 ล้านไร่ ขณะที่รัฐบาลแห่งรัฐ (the State government) กำลังให้ความช่วยเหลือและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งสหภาพ (the Union Agriculture Minister) ได้สนับสนุนความช่วยเหลือ แต่ผู้ส่งออกคาดว่าจะราคาส่งออกข้าวบาสมัติจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากอุปทานทั่วโลกตึงตัว

ทั้งนี้ ราคาเฉลี่ยในปี 2567-2568 อยู่ที่ 980 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ผู้ค้าคาดการณ์ว่าราคาจะพุ่งสูงขึ้น เป็น 1,050 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หรือสูงกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อข้าวบาสมัติของปากีสถานก็ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมเช่นกัน

สำนักข่าว The Hindubusinessline รายงานว่า รัฐบาลกลางได้จัดสรรข้าวและข้าวสาลีจำนวน 1 ล้านตัน (แบ่งเป็นอย่างละ 500,000 ตัน) ให้แก่องค์กรสหกรณ์ต่างๆ เช่น สหพันธ์สหกรณ์การเกษตรแห่งชาติอินเดีย จำกัด (National Agricultural Cooperative Federation of India Ltd (Nafed)) และสหพันธ์ผู้บริโภคสหกรณ์แห่งชาติอินเดีย (National Cooperative Consumers Federation of India (NCCF)) เพื่อนำไปขายปลีกโดยตรงให้กับผู้บริโภคภายใต้แบรนด์ “ภารต (Bharat)” ซึ่งอาจช่วยให้สามารถกลับมาจำหน่ายสินค้าจำเป็นเหล่านี้ได้ในราคาที่ถูกลงกว่าราคาตลาด

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้กำหนดให้สหกรณ์เหล่านี้ต้องยื่นคำรับรองว่าได้จำหน่ายข้าวและข้าวสาลีที่ได้รับการจัดสรรไปจนหมดแล้ว ก่อนที่จะนำสัญญาพิชสารองทั้งสองชนิดมาจำหน่ายใหม่

แหล่งข่าวกล่าวว่า การขายข้าวให้กับ NAFED และ NCCF เพื่อขายปลีกเพิ่มเติมผ่านร้านค้าของตนเอง รถตู้เคลื่อนที่ และแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ รวมถึงร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ น่าจะเริ่มต้นในเดือนพฤศจิกายนนี้ หลังจากทางหายไปประมาณ 3 เดือน โดยราคาขายปลีกสูงสุดของข้าวถูกกำหนดไว้ที่ 340 รูปีต่อกระสอบ (10 กิโลกรัม) และ แป้งสาลี (atta) อยู่ที่ 300 รูปีต่อกระสอบ (10 กิโลกรัม)

ทั้งนี้ ราคาเสนอขายข้าวจากคลังกลาง (Central Pool) ที่บริหารจัดการโดยองค์การอาหารแห่งชาติ (Food Corporation of India (FCI)) ได้มีการกำหนดขึ้นในเดือนกรกฎาคม และตามประกาศ สหกรณ์เหล่านี้สามารถซื้อข้าวได้ในราคา 2,400 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม และหลังจากนั้นจะปรับเป็นราคา 2,480 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569 แต่ราคาเสนอขายข้าวสาลีจากคลังขององค์การอาหารแห่งชาติถูกกำหนดไว้ที่ 2,550 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ไม่รวมค่าขนส่ง

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ถอนเงินอุดหนุน 200 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม จากกองทุนรักษาเสถียรภาพราคา (the Price Stabilization Fund (PSF)) ให้แก่สหกรณ์เหล่านี้ภายใต้ข้าวตรา “ภารต” ซึ่งถูกระงับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมที่ผ่านมา และในปีนี้ยังไม่อนุญาตให้จำหน่ายข้าวตรา “ภารต” ผ่านโรงสีเอกชน

แหล่งข่าวระบุว่า จากโควตา 1 ล้านตันตลอดทั้งปี มีเพียง NAFED และ NCCF เท่านั้นที่ได้รับการจัดสรรเนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานรัฐบาลกลาง จำกัด (Central Govt. Employees Cooperative Society Ltd.) หรือที่รู้จักกันในนาม “เคนดริยา บันดาร์” (Kendriya Bhandar) ไม่แสดงความสนใจหลังจากที่ยุติการจัดสรรในระยะที่สองในปีงบประมาณปัจจุบัน

แม้ว่ารัฐบาลจะมีข้าวสารและแป้งสาลีตรา “ภารต” เพียงพอสำหรับการเปิดตัวข้าวสารและแป้งสาลีอีกครั้ง แต่ความล่าช้าในการแจ้งเตือนอาจทำให้สหกรณ์เหล่านี้ไม่สามารถจำหน่ายข้าวได้ในช่วงเทศกาลดูสเสห์ราและดิวาลี (Dussehra and Diwali) โดยแหล่งข่าวกล่าวว่า หลังจากได้รับคำสั่ง ทั้ง NAFED และ NCCF ต้องดำเนินการประมูลจากโรงสีเพื่อแปรรูป (จากข้าวสาลีเป็นแป้งสาลี) บรรจุก้อน และการจัดส่ง ซึ่งอาจใช้เวลา 6 สัปดาห์

ข้อมูลจากกระทรวงกิจการผู้บริโภค (Consumer Affairs Ministry) แสดงให้เห็นว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยของแป้งสาลีทั่วอินเดียอยู่ที่ 36.81 รูปีต่อกิโลกรัม ณ วันที่ 25 สิงหาคม ซึ่งลดลงเล็กน้อยจากสัปดาห์ก่อน แต่เพิ่มขึ้น 0.4% จากเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้น 3.2% จากปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้น 4.5% จากสองปีก่อน การเพิ่มขึ้นของราคาขายปลีกแป้งสาลีนั้นแทบไม่มีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับการปรับขึ้นราคาสับสุนขั้นต่ำ (the minimum

support price; MSP) ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการ โดยราคา MSP ของข้าวสาลีอยู่ที่ 2,425 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ในปี 2567-2568 เพิ่มขึ้น 14% จาก 2,125 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม ในปี 2565-2566

ขณะที่ราคาขายปลีกเฉลี่ยของข้าวทั่วอินเดีย (The all India average retail price of rice) อยู่ที่ 43 รูปีต่อกิโลกรัม ณ วันที่ 25 สิงหาคม ซึ่งสูงขึ้นเล็กน้อยจากสัปดาห์ก่อนและเดือนก่อน อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวปัจจุบันลดลง 0.3% จากปีก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้น 3.3% จากสองปีก่อน โดยราคา MSP ของข้าวเปลือกสำหรับฤดูกาลที่จะเริ่มต้นในวันที่ 1 ตุลาคม 2568 นี้ ได้มีการปรับเพิ่มขึ้น 9% จากสองปีก่อน

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

รายงานจากสำนักงานบริการเกษตรต่างประเทศ (the Foreign Agricultural Service; FAS) สังกัดกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the US Department of Agriculture) ระบุว่า ราคาข้าวภายในประเทศได้พุ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ทำให้คาดว่าบังกลาเทศจะเพิ่มการนำเข้าข้าวในปี 2568-2569 โดยการนำเข้าข้าวคาดว่าจะอยู่ที่ 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 100% จากการประมาณการเบื้องต้น และเพิ่มขึ้นจาก 1.1 ล้านตันในปี 2567-2568

ในเดือนกรกฎาคม 2568 ราคาขายปลีกเฉลี่ยของข้าวสารหยาบ (The average retail price of coarse rice) อยู่ที่ 0.47 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้น 12% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และราคาขายปลีกเฉลี่ยของข้าวสารคุณภาพสูง (ข้าวหอม) (the average retail price of high-quality non-aromatic (fine) rice) อยู่ที่ 0.65 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 13%

รายงานระบุว่า ราคาที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผลมาจากต้นทุนการผลิตและการสีข้าวเปลือกที่สูงขึ้น ภาวะเงินเฟ้อ และห่วงโซ่อุปทานที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับสินค้าเกษตรอื่นๆ ห่วงโซ่อุปทานข้าวเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมหลายฝ่ายในตลาด ซึ่งท้ายที่สุดนำไปสู่ต้นทุนที่สูงขึ้นสำหรับผู้บริโภค

โดยปกติแล้ว เมื่อราคาข้าวในประเทศสูงขึ้น รัฐบาลจะลดภาษีนำเข้าข้าวและอนุญาตให้ภาคเอกชนนำเข้าข้าวได้ ซึ่งข้อมูลจากคณะกรรมการรายได้แห่งชาติบังกลาเทศ (the Bangladesh National Board of Revenue; NBR) ระบุว่า ขณะนี้ผู้นำเข้าเอกชนสามารถนำเข้าข้าวได้โดยเสียภาษีล่วงหน้า (advance income tax; AIT) เพียง 2% แทนที่จะเป็นภาษีปกติที่ 62.5%

ในส่วนของพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 73.125 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 71.25 ล้านไร่ ในปี 2567-2568 ขณะที่ผลผลิตคาดว่าจะอยู่ที่ 37.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 36.6 ล้านตันที่ผลิตได้ในฤดูกาลที่แล้ว

นอกจากนี้ สำนักงานบริการเกษตรต่างประเทศ (FAS) ยังระบุว่า ข้าวสาลีซึ่งเป็นอาหารหลักที่แพร่หลายเป็นอันดับสองรองจากข้าว ซึ่งผลผลิตภายในประเทศคิดเป็นประมาณ 10% ของความต้องการทั้งหมด โดยพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวสาลีในปี 2568-2569 ลดลงเหลือ 1.81 ล้านไร่ จาก 1.87 ล้านไร่เมื่อปีที่แล้ว และผลผลิตคาดว่าจะอยู่ที่ 1.05 ล้านตัน ลดลงจากผลผลิต 1.08 ล้านตันในปีที่แล้ว

FAS ระบุว่า การขาดแคลนพันธุ์ข้าวสาลีที่ได้รับการปรับปรุงในบังกลาเทศส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวสาลิลดลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปเมื่อเวลาผ่านไป ประกอบกับโรคไหม้ข้าวสาลีทำให้ผลผลิตลดลงอย่างมาก ในขณะที่เกษตรกรมีกำไรเพิ่มขึ้นจากการปลูกผักและผลไม้ในช่วงฤดูโรบี (the robi season)

ด้านการนำเข้าข้าวสาลีในปี 2568-2569 คาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ 6.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 6.24 ล้านตัน ในปีก่อนหน้า เนื่องจากในบังกลาเทศ ข้าวสาลีจะถูกนำมาใช้ทดแทนข้าวในระดับหนึ่ง ดังนั้น ความต้องการแป้งสาลี จึงมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ราคาข้าวยังคงอยู่ในระดับสูง

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักงานจัดการภัยพิบัติของจังหวัดปัญจาบเปิดเผยเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 ว่า น้ำท่วมครั้งใหญ่ใน หมู่บ้านกว่า 1,600 แห่งในแคว้นปัญจาบ มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 17 ราย กระทบต่อชาวบ้านมากกว่า 1 ล้านคน สาเหตุการเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดจากจมน้ำและอุบัติเหตุอื่นๆ อันเนื่องมาจากน้ำท่วมและดินถล่ม โดยเจ้าหน้าที่ทางการท้องถิ่นได้เร่งอพยพชาวบ้านมากกว่า 1 ล้านคนออกจากบ้านเรือนในจังหวัดปัญจาบ หลังจากอุทกภัยที่รุนแรงที่สุดในรอบ 40 ปีสร้างความเสียหายแก่หมู่บ้านหลายร้อยแห่ง และทำให้พื้นที่เพาะปลูกธัญพืชสำคัญต้องจมน้ำ

เจ้าหน้าที่ระบุว่า ปัจจัยหลักของสถานการณ์น้ำท่วมในปัญจาบ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรครึ่งหนึ่งของปากีสถาน และเป็นพื้นที่ผลิตข้าวสาลี ข้าว และฝ้ายหลักของประเทศ เกิดจากฝนในช่วงมรสุมที่ตกหนัก และยังเลวร้ายลงจากการที่อินเดียปล่อยน้ำส่วนเกินมหาศาลจากเขื่อนลงสู่แม่น้ำราวี สุตเลจ และเจนาบ ทำให้แม่น้ำสายหลัก 3 สายที่ไหลเข้าสู่จังหวัดทางตะวันออกของปากีสถานเอ่อล้น จนเจ้าหน้าที่ต้องเจาะแนวตลิ่งบางจุดเพื่อระบายน้ำ ขณะที่อินเดียซึ่งมักปล่อยน้ำเมื่อเขื่อนเต็ม ได้แจ้งเตือนน้ำท่วมแก่ปากีสถานถึง 3 ครั้งในสัปดาห์นี้ ระบุเป็นมาตรการด้านมนุษยธรรม

อย่างไรก็ดี ทั้งสองประเทศกำลังเผชิญฤดูมรสุมที่รุนแรงในปีนี้ ซึ่งทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันเป็นวงกว้าง เฉพาะในเดือนนี้ มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 60 คนภูมิภาคแคชเมียร์ของอินเดีย ส่วนในปากีสถาน มีผู้เสียชีวิตสะสมตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนแล้ว 819 คน

ที่มา สำนักข่าวไทย

อิรัก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่า การนำเข้าข้าวของอิรักมีแนวโน้มที่จะแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์สำหรับปีการตลาด 2567/68 (ตุลาคม-กันยายน) ซึ่งเติบโตอย่างมีนัยสำคัญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การบริโภคที่เพิ่มขึ้น โครงการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาลกับสหรัฐอเมริกา และการผลิตภายในประเทศที่จำกัด

ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายน 2568 อิรักนำเข้าข้าว 1.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 10% จากปี 2567 คาดการณ์ว่าอิรักจะเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่อันดับหกในปี 2568

ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา การนำเข้าข้าวของอิรักเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ส่งผลให้ไทย อินเดีย และสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ได้รับประโยชน์ อิรักเป็นตลาดใหญ่อันดับสองของไทย และเป็นตลาดข้าวขาวธรรมดา (regular white rice อันดับหนึ่ง

การบริโภคข้าวขาวธรรมดา (regular white rice) เติบโตขึ้นอย่างมาก เนื่องจากระบบการจัดจำหน่ายข้าวสาธารณะ (the Public Distribution System; PDS) ซึ่งเพิ่มปริมาณข้าวที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายในแต่ละปี ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยการจัดจำหน่ายข้าว PDS ส่วนใหญ่เป็นข้าวเมล็ดยาวที่รัฐบาลอิรักจัดซื้อ แม้ว่าจะมีการ

กระจายข้าวบาสมาดิในพื้นที่ทางตอนเหนือของเคิร์ดในปริมาณที่น้อยกว่า แต่ข้าวบาสมาดิที่มีราคาสูงกว่ามักจะขายในเชิงพาณิชย์มากกว่า

สำหรับอินเดีย อีรักเป็นตลาดที่ใหญ่เป็นอันดับหกโดยรวม และเป็นตลาดข้าวบาสมาดิที่ใหญ่เป็นอันดับสาม และแม้ว่าอินเดียจะเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวหลักในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แต่ไทยก็สามารถคว้าส่วนแบ่งตลาดได้ในปี 2565 เมื่ออินเดียดำเนินนโยบายการส่งออกที่เข้มงวด และนับแต่นั้นมา อินเดียและไทยต่างก็แข่งขันกันอย่างดุเดือดเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่กำลังเติบโตสำคัญนี้

สำหรับสหรัฐอเมริกา อีรักเป็นตลาดข้าวสารเมล็ดยาวที่ใหญ่เป็นอันดับสองในปี 2568 นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน การส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ไปยังอีรักสูงที่สุดในรอบ 5 ปี และเพิ่มขึ้นกว่า 50% เมื่อเทียบกับปี 2567

อีรักมีบันทึกความเข้าใจกับอุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ ซึ่งเรียกร้องให้มีการซื้อข้าวสหรัฐฯ 200,000 ตันต่อปี โดยรัฐบาลอีรักจัดซื้อเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนชาวอีรัก

ทั้งนี้ การผลิตภายในประเทศของอีรักได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัญหาการขาดแคลนน้ำและความไม่มั่นคง โดยในปี 2568/2569 คาดการณ์ว่าอีรักจะผลิตข้าวสารได้ 225,000 ตัน ลดลง 19% จากปีก่อนหน้า และคิดเป็นสัดส่วนน้อยกว่า 10% ของการบริโภคภายในประเทศ ทำให้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคต่อหัวที่เพิ่มขึ้น

ที่มา *Oryza.com*

เคนยา

ตามข้อมูลจากแหล่งข่าวท้องถิ่นรายงานว่า รัฐบาลเคนยาได้อนุญาตให้นำเข้าข้าวปลอดภาษีจำนวน 500,000 ตัน ส่วนใหญ่มาจากอินเดียและปากีสถาน เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นที่คาดการณ์ไว้ที่ 1.5 ล้านตันในปี 2568

รัฐบาลโต้แย้งว่าการนำเข้าข้าวเป็นสิ่งจำเป็นต่อความมั่นคงทางอาหาร เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศประมาณ 260,000 ตัน ครอบคลุมความต้องการภายในประเทศเพียง 20% เท่านั้น

แต่ความเคลื่อนไหวดังกล่าวก่อให้เกิดความโกรธแค้นในหมู่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยระบุว่าโควตานำเข้าเกินกว่าที่ขาดดุลจริงและจะกดราคาข้าวที่ไร่นา (farm-gate prices) โดยหลายคนอ้างว่าพวกเขากำลังกักตุนข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ดีไว้แล้ว โดยกล่าวหาว่ารัฐบาลพูดเกินจริงเกี่ยวกับปัญหาการขาดแคลนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มค้าที่มีความสัมพันธ์ทางการเมืองซึ่งควบคุมใบอนุญาตนำเข้า คำร้องที่ยื่นต่อศาลโต้แย้งว่าการนำเข้าข้าวขัดต่อรัฐธรรมนูญและเพิกเฉยต่ออุปทานภายในประเทศที่มีอยู่

ด้านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเกษตรฯ (The Agriculture Cabinet Secretary) ได้ออกมาปกป้องแผนดังกล่าว โดยเน้นย้ำว่าความต้องการจากโรงเรียน กองกำลังรักษาความปลอดภัย และโครงการบรรเทาทุกข์ไม่สามารถตอบสนองได้ในท้องถิ่น เขากล่าวเสริมว่า มีการทำสัญญากับสหกรณ์เพื่อซื้อข้าวภายในประเทศสำหรับอุปทานของรัฐบาล

อย่างไรก็ตาม นักวิจารณ์เตือนว่า เรื่องเล่าเกี่ยวกับการขาดแคลนกำลังถูกบิดเบือนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อนำเข้า และเรียกร้องให้มีการลงทุนมากขึ้นในโรงสี โรงเก็บ และพันธุ์ข้าวที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อเสริมสร้างการผลิตในท้องถิ่น แม้ว่ารัฐบาลจะมองว่ามาตรการนี้เป็นเพียงมาตรการชั่วคราว แต่เกษตรกรก็กังวลว่าการล้นตลาดด้วยข้าวปลอดภาษีแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าอาจเสี่ยงต่อการลดการเพาะปลูกภายในประเทศ และบั่นทอนความมั่นคงทางอาหารในระยะยาวของเคนยา

ที่มา *Oryza.com*

กานา

จากรายงานธัญพืชและอาหารสัตว์ประจำปีฉบับล่าสุดของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (the US Department of Agriculture; USDA) ระบุว่า กานาคาดว่าจะนำเข้าข้าว 1 ล้านตันในฤดูกาล 2568/2569 ซึ่งคิดเป็นมากกว่าครึ่งหนึ่งของความต้องการข้าวทั้งหมดของประเทศ แม้ว่าผลผลิตข้าวสารภายในประเทศจะเพิ่มขึ้น 18% ซึ่งคาดว่าจะสูงถึง 900,000 ตันในปีนี้ เนื่องจากสภาพอากาศที่ดีขึ้นและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น

รายงานของ USDA ชี้ให้เห็นว่าการบริโภคข้าวของกานาคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 1.8 ล้านตัน จาก 1.75 ล้านตัน โดยได้รับแรงหนุนจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นกว่า 34.6 ล้านคน และความต้องการด้านอาหารที่เปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ข้าวถือเป็นธัญพืชสำคัญอันดับสองของกานา รองจากข้าวโพด โดยปัจจุบันมีการบริโภคต่อหัวอยู่ที่ 51 กิโลกรัม อย่างไรก็ตามกานายังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากเวียดนาม อินเดีย และไทยเป็นหลัก ซึ่งครองส่วนแบ่งตลาดคิดเป็น 70% ของยอดขายข้าวทั้งหมดในประเทศ

การผลิตข้าวภายในประเทศกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานที่ไม่เพียงพอ การใช้เครื่องจักรกลที่ต่ำ และขีดความสามารถในการแปรรูปที่จำกัด ซึ่งปัญหาเชิงโครงสร้างเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อความสามารถของผู้ผลิตในประเทศในการแข่งขันกับข้าวนำเข้า ซึ่งผู้บริโภคในเมืองมักนิยมซื้อข้าวนำเข้าเนื่องจากคุณภาพและราคาที่เข้าถึงได้ รายงานระบุว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเข้าข้าวจากเวียดนามมีการแข่งขันที่รุนแรงเนื่องจากราคาที่ถูกลงกว่า

สถานการณ์ราคาข้าวในกานามีความผันผวนอย่างมาก ระหว่างเดือนมีนาคม 2567 ถึงมกราคม 2568 ราคาเฉลี่ยของข้าวถุงละ 100 กิโลกรัม พุ่งสูงขึ้นถึง 225% จาก 200 เซติกันนา (18.29 ดอลลาร์สหรัฐ) เป็น 650 เซติกันนา (59.44 ดอลลาร์สหรัฐ) และแม้ว่าราคาจะลดลงเหลือ 400 เซติกันนา (36.58 ดอลลาร์สหรัฐ) ในเดือนมีนาคม 2568 แต่ราคาก็ยังคงสูงกว่าปีก่อนหน้าถึงสองเท่า

การคาดการณ์ของสำนักงานอุตุนิยมวิทยากานา ระบุว่า ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในระดับปกติถึงต่ำกว่าปกติ และจะมีช่วงแล้งยาวนานในปี 2568 ทำให้เกิดความกังวลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความยั่งยืนของการผลิตข้าวในท้องถิ่นและความยืดหยุ่นของระบบการเกษตร

แม้รัฐบาลจะพยายามกระตุ้นการผลิตข้าวในท้องถิ่น เช่น การจัดหาเมล็ดพันธุ์และการกำหนดภาษีนำเข้า แต่ต้นทุนข้าวท้องถิ่นที่สูงและคุณภาพข้าวที่ไม่สม่ำเสมอยังคงเป็นปัจจัยผลักดันให้ผู้บริโภคนิยมข้าวพ่นธุนำเข้า

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ย้ำว่าหากไม่มีการแทรกแซงนโยบายที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาการชลประทาน การใช้เครื่องจักรกล และการแปรรูป กานาจะยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าอย่างมาก ส่งผลให้ประเทศต้องเผชิญกับความผันผวนของตลาดโลกและความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

ตามรายงานของ The Hindu Business Line ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากกรรมการผู้จัดการของบริษัท Ebro India Pvt Ltd ซึ่งเป็นบริษัทสาขาในประเทศของบริษัทข้ามชาติสัญชาติสเปน Ebro Foods SA ได้ระบุว่าผู้ค้าข้าวในยุโรปได้นำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดียมากขึ้นในปีนี้ เนื่องจากราคาข้าวของปากีสถานสูงขึ้นประมาณ 250 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

เจ้าหน้าที่ระบุว่าช่องว่างราคาได้กลับตัวลงเมื่อเทียบกับสองปีก่อน ซึ่งราคาข้าวบาสมาดิของอินเดียสูงกว่า 200 ดอลลาร์สหรัฐ แต่จากการที่ผลผลิตข้าวของปากีสถานที่ลดลงในปีที่แล้วและการเก็งกำไรจากสต็อกข้าวของผู้ค้าทำให้ข้าวมีราคาแพงขึ้น แม้ว่าความต้องการข้าวจากตะวันออกกลางที่ลดลงจะช่วยระบายสต็อกข้าวออกไปบ้าง

ตามข้อมูลของสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ปัจจุบัน ราคาข้าวบาสมาดิของอินเดียที่หัก 2% อยู่ที่ 880 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เทียบกับราคาข้าวของปากีสถานที่ 1,120 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยอินเดียส่งออกข้าวบาสมาดิ 1.73 ล้านตัน มูลค่า 1.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดือนเมษายน-กรกฎาคมปีงบประมาณนี้ ขณะที่ปากีสถานส่งออกข้าวบาสมาดิ 830,000 ตัน มูลค่า 796 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณ 2567-2568

เจ้าหน้าที่รายนี้กล่าวว่าผู้ซื้อทั่วโลกประหยัคค่าใช้จ่ายได้อย่างมากจากการจัดหาสินค้าจากอินเดีย เนื่องจากหลายจุดหมายปลายทางมักกำหนดราคาสินค้ามากกว่าแหล่งที่มา

สำหรับตลาดสหรัฐฯ เจ้าหน้าที่รายนี้ยอมรับว่าภาษีนำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดีย 50% เมื่อเร็วๆ นี้จะเป็นการจำกัดโอกาสทางการค้าของอินเดียมากขึ้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริก

Delta Farm Press รายงานว่า เกษตรกรสหรัฐฯ กำลังเผชิญกับภาวะราคาข้าวที่ลดลงถึง 37% โดยมีปัจจัยหลายประการได้หลอมรวมกันทำให้ปี 2568 เป็นปีที่ยากลำบากสำหรับชาวนาและพันธมิตรในอุตสาหกรรม

รายงานระบุว่า นับตั้งแต่ต้นปี 2567 ราคาข้าวสหรัฐฯ ร่วงลงถึง 37% เนื่องจากได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของอินเดียในตลาดข้าวโลกที่ส่งผลให้ราคาข้าวโลกลดลง ในขณะที่อุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯ กำลังแสวงหาทางบรรเทาปัญหาด้วยการปรับราคาอ้างอิงของ PLC ที่สูงขึ้นและภาษีศุลกากรแบบต่างตอบแทน

ในขณะที่การเก็บเกี่ยวข้าวของสหรัฐฯ เข้าสู่ช่วงปลายเดือนสิงหาคมและต้นเดือนกันยายน เกษตรกรกำลังเผชิญกับความจริงอันน่าตกตะลึงว่าราคาข้าวสหรัฐฯ ลดลง 37% เมื่อเทียบกับช่วงต้นฤดูการ 2567 เมื่อ Keith Glover ประธานและซีอีโอของ Producers Rice Mill ในรัฐอาร์คันซอ กล่าวถึงตัวเลขดังกล่าวในการกล่าวสุนทรพจน์ต่อสโมสรวโรตาริลิตเติลร็อกเมื่อต้นเดือนสิงหาคม ซึ่งนักวิเคราะห์บางคนได้ตั้งคำถามถึงตัวเลขดังกล่าว

Keith Glover กล่าวว่า เขาได้อ้างอิงไว้ในจดหมายข่าวว่าหากดูในเดือนพฤษภาคม 2567 สัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดซื้อขายล่วงหน้าชิคาโก เมอร์แคนไทล์ เอ็กซ์เชนจ์ (the Chicago Mercantile Exchange) ซื้อขายอยู่ที่ 19 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อน้ำหนัก hundredweight แต่ในเดือนพฤษภาคมปีนี้ ซื้อขายกันต่ำถึง 12 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อน้ำหนัก hundredweight เมื่อนำ 7 หารด้วย 19 คิดเป็น 37%

นาย Glover ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานของ USA Rice องค์กรที่เป็นตัวแทนของทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมข้าว กล่าวในการสัมภาษณ์ว่า ปัจจัยหลายประการได้บรรจบกัน ทำให้ปี 2568 เป็นปีที่ยากลำบากสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและพันธมิตรในอุตสาหกรรม

ประการหนึ่งคือการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอินเดียในฐานะผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก เนื่องมาจากการอุดหนุนปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ไม่เคยผลิตข้าวมาก่อน โดยเมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวล่าสุดของอินเดียจะมากกว่าของจีน ซึ่งหากย้อนกลับไปในช่วงปลายทศวรรษ 1940 ตอนที่จีนยังไม่ใช่ผู้ผลิตข้าวอันดับหนึ่งของโลก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ รายงานว่าอินเดียสร้างสถิติผลผลิตข้าวเป็นปีที่สิบติดต่อกัน และจากฤดูมรสุมที่ผ่านมา คาดการณ์ว่าอินเดียจะผลิตข้าวได้ทำลายสถิติอีกครั้งในปีนี้ ซึ่งเป็นผลผลิตข้าวทำลายสถิติครั้งที่สิบเอ็ดติดต่อกัน

นาย Glover กล่าวว่าผลผลิตทางการเกษตรที่ทำลายสถิตินี้เป็นผลมาจากโครงการอุดหนุนที่รัฐบาลอินเดียจ่าย สัดส่วนมหาศาลของผลผลิตทางการเกษตร (อินเดียจัดหาปุ๋ยในราคาต่ำกว่าตลาด ไฟฟ้าฟรีหรือราคาถูกสำหรับเครื่องสูบน้ำชลประทาน เงินอุดหนุนที่ลดค่าน้ำและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและประกันพืชผล เงินอุดหนุนเครื่องจักรและเมล็ดพันธุ์)

นอกเหนือจากการกำหนดราคาสับสนับสนุนขั้นต่ำ (MSP) ซึ่งเป็นราคาที่รัฐบาลซื้อข้าวและพืชผลอื่นๆ จากเกษตรกร เพื่อประกันรายได้ขั้นต่ำให้กับเกษตรกรและป้องกันจากการลดลงของราคาตลาดโลก

ผลกระทบของอินเดียต่อตลาดข้าวโลกเห็นได้ชัดเจนเมื่ออินเดียสั่งห้ามส่งออกข้าวบางประเภทในเดือนกรกฎาคม 2566 ซึ่งการขาดแคลนในฤดูมรสุมทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับการขาดแคลนอาหาร ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวโลกพุ่งสูงขึ้น ทำให้ราคาข้าวล่วงหน้าในตลาดชิคาโกพุ่งสูงถึง 19 ดอลลาร์สหรัฐต่อน้ำหนัก hundredweight ในเดือนพฤษภาคม 2567 เมื่อปริมาณน้ำฝนกลับมาดีอีกครั้งในฤดูร้อนที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียจึงยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวเกือบทุกประเภท

ตั้งแต่นั้นมา ราคาข้าวโลกก็ลดลง เนื่องจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวของอินเดียอาจสูงถึง 25 ล้านตันในการตลาด 2567-2568 ขณะที่เวียดนามและไทย ซึ่งเป็นสองประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่รองลงมา คาดว่าจะส่งออกข้าวได้ประมาณ 8 ล้านตัน

นาย Glover กล่าวว่า ก่อนที่จะมีการยกเลิกมาตรการห้ามส่งออก ราคาข้าวในเอเชียซื้อขายอยู่ที่มากกว่า 600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ปัจจุบันหลายประเทศมีราคาซื้อขายต่ำถึง 360 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งลดลงประมาณ 40% โดยราคาข้าวขาวไทย 5% ลดลงมากที่สุด จากที่เคยซื้อขายอยู่ที่ 375 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในช่วงต้นเดือนสิงหาคม ขณะที่ข้าวขาวเวียดนาม 5% ราคาลดลงตามปกติและใกล้ถึง 400 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และราคาข้าวอินเดียอยู่ระหว่าง 385 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้ราคาลดลง ไม่เพียงแต่ในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ทั่วโลก เกิดจากการที่อินเดียกลับเข้าสู่ตลาดส่งออกอีกครั้ง ซึ่งในความเห็นของเขา ราคาที่ถูกกดลงไปในนั้นต่ำกว่าต้นทุนการผลิต และเขาเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าอินเดียกำลังละเมิดข้อจำกัดการสนับสนุนที่ตกลงกันไว้ในการเจรจา WTO ที่มา Oryza.com